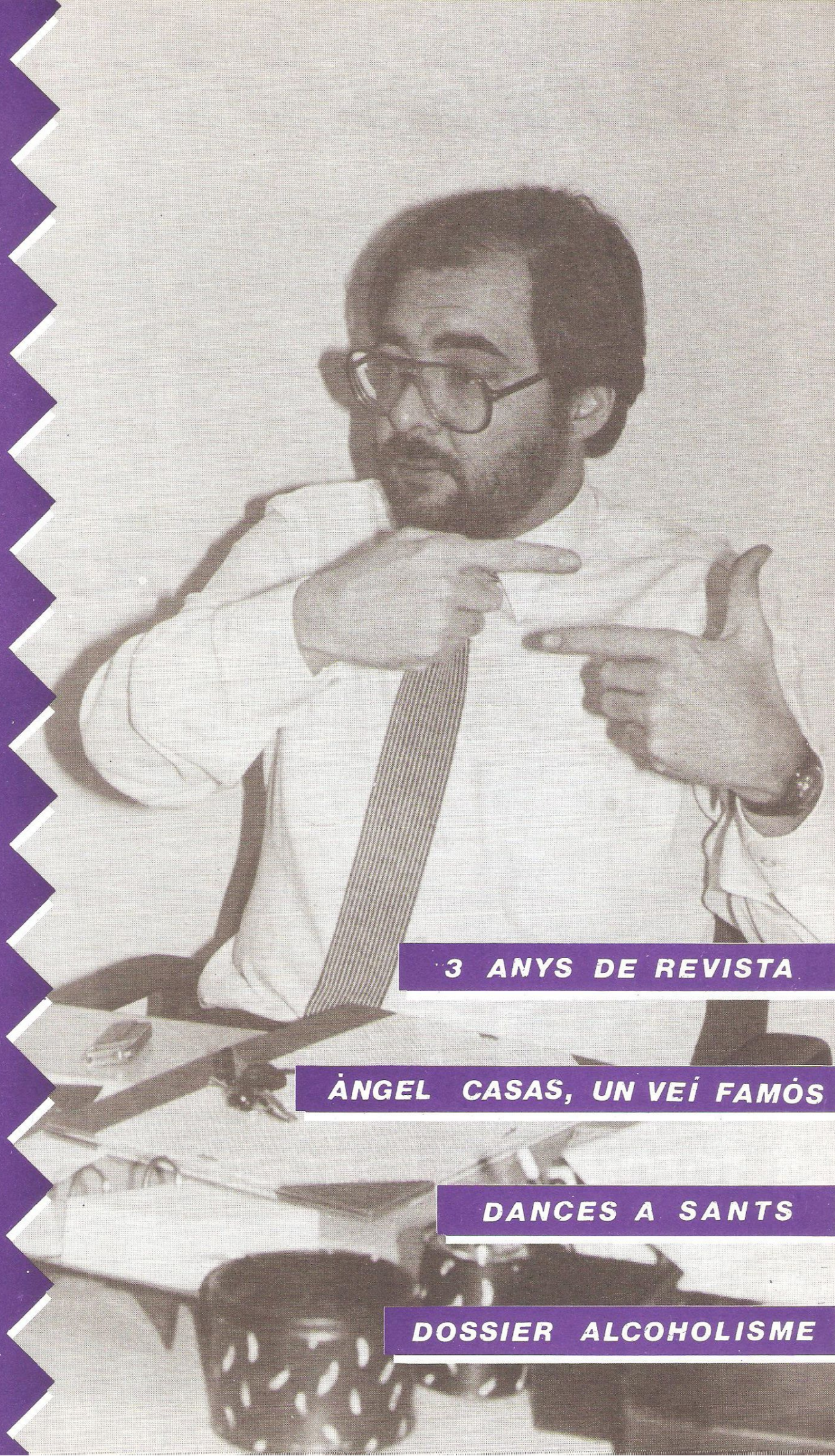

BIMESTRAL DE SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA Nº 20 ~ ABRIL '85 ~ PTS. 90

TRENC D'ALBA

3 ANYS DE REVISTA

ÀNGEL CASAS, UN VEÍ FAMÓS

DANCES A SANTS

DOSSIER ALCOHOLISME

EL «MERCAT FANTASMA»

Darrerament s'ha estès per tot el barri la notícia de la pròxima creació d'un mercat. Es tracta, però, d'un mercat fantasma que, malgrat que tothom assegura que existirà en el futur, ningú no ha pogut confirmar quan, com i on. El que sí que és cert és que el Consell del Districte, els membres del qual, començant pel sr. Regidor, i acabant pel darrer funcionari, tampoc s'enteren de què va aquest «affaire», van de bòlid amb tantes sollicituds de parades que hi ha. Sembla com si s'hagués encetat la «febre de la parada».

Josep Sort

REAGAN VOL VISITAR EL NOSTRE BARRI

El Comitè Anti-Otan de Sants

prepara una sèrie d'actes per protestar contra la vinguda a l'Estat espanyol de l'actor-president dels EE.UU.

Entre elles la recollida de signatures, per tal d'evitar que el sr. Reagan posi els peus al nostre barri.

A. Hidalgo

SARDANES A LA PLAÇA D'OSCA «SANTS»

Secretariat d'Entitats de:
SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA

A les 20 hores

ABRIL

Dia 12 Cobla SANT JORDI
Dia 19 Cobla POPULAR
Dia 26 Cobla LA PRINCIPAL DE BARCELONA

MAIG

Dia 3 Cobla MONTJUÏC
Dia 10 Cobla LA PRINCIPAL DE COLLBLANC
Dia 17 Cobla SANT JORDI
Dia 24 Cobla POPULAR
Dia 31 Cobla LA PRINCIPAL DE BARCELONA

JUNY

Dia 7 Cobla MONTJUÏC
Dia 14 Cobla LA PRINCIPAL DE COLLBLANC
Dia 21 Cobla SANT JORDI
Dia 28 Cobla LA PRINCIPAL DE BARCELONA

Collaboren:

Secció de Sardanes de l'Orfeó de Sants; AA.VV. dels carrers Brasil, Badal i adjacents; Consell Municipal del Districte III.

IMATGES a l'abast[®]

fotografia i video

callao, 4 · hostafrancs
tel. 431 91 90 · barcelona, 14

LLIBRE I RÀDIO

El proper dilluns 15 d'abril, a dos quarts de nou del vespre es presenta a l'Ateneu Popular de Sants, el llibre «La repressió franquista a Catalunya» de J.M. Solé Sabaté, catedràtic d'història. A més de l'autor, participaran a l'acte, el sociòleg Jaume Lorés i l'ex-senador Felip Solé Sabarís. La presentació d'aquest llibre és organitzada pel «Collectiu Avenç» prou destacat en l'àmbit cultural del barri.

D'altra banda i sense deixar l'Ateneu Popular de Sants (Premià, 15), l'emissora **Ona Cultural de Sants**, ubicada en aquesta adreça, emet ja en període de proves al **98.2 de la FM**. Possiblement a mitjans d'abril, les emissions deixaran de ser provisionals.

ELS RUSSOS JA ESTAN A SANTS!

Hem rebut la visita del primer tinent d'alcalde de Leningrad, Sr. Kazmir Labertsy, acompanyat pel sr. Yuri Malishev, cap de relacions exteriors, la traductora Srta. Lidia Boytsura, que han visitat les instal·lacions del nostre Centre Cívic, corresponent a un intercanvi cultural i d'agermanament entre les

ciutats de Leningrad i Barcelona.

La visita del Sr. Labertsy va ser prou cordial, significativa i oberta, i sembla que va quedar francament sorprès de les instal·lacions del nostre Centre. De la mà del nostre regidor Sr. Josep M. Espinàs i del Director del Centre, Sr. Emili Ruiz, van recórrer totes les dependències, en una visita breu però, suposem, profitosa.

Segons el Sr. Labertsy, aquesta visita correspon a la bona voluntat del poble rus, per aconseguir un agermanament i unió per a la pau i la comprensió entre tots els pobles del món.

Esperem que aquesta bona voluntat i que aquest missatge de pau, no quedi solament en paraules.

A. Hidalgo

Directament

Aquesta vegada, i després de rebre una carta enviada per un veí de la carretera de Sants em veig en l'obligació de ser jo mateix qui contesti.

El nostre lector té dubtes sobre el Centre Obert de la Bordeta. Ell ha participat en la lluita contra el Centre Obert i ens dóna una part de raó en l'article que publicàrem en el propassat número i que feia referència a aquesta problemàtica. No obstant això, el nostre benivolent lector pregunta:

¿És veritat que els veïns varem tenir tant de pes com per parar en

el seu moment les obres d'aquest Centre Obert?

«La veritat és que no ho sabem amb tota la certesa que ens agradaria, els veïns diuen que sí, que varen ser les seves protestes les que varen aconseguir tenir les obres parades durant tant de temps, però fonts properes a aquest afer diuen que el veritable motiu van ser la suspensió de pagaments feta per l'empresa constructora. Això és el que us podem dir pel moment.

Núria M.

Manet

**MARCS
QUADRES
LÀMINES
MIRALLS**

VENDA A L'ENGRÒS I DETALL

ROSÉS, 65 · TEL. 339 64 40

08028 - BARCELONA

En arribar als tres anys de vida, molts dels qui fem Trenc d'Alba i encara resistim malgrat els 36 mesos i els 20 números que han sortit publicats, hem fet una mena de repàs històric de la nostra trajectòria. Ens van dir que si arribàvem al número 6, la nostra seria una d'aquelles fites que marquen època. Vam arribar al número 6, i al 7, i al 8... i al 20. I no ha passat res. Aquí estem, contents per la nostra «fita». Des d'aquell mes de març de l'any 1982 fins avui, el temps ha passat de pressa. L'any '82 no teníem plaça dels PP.CC., tampoc no teníem camp de futbol i el Centre Cívic de Cotxeres era poc Centre i poc Cívic. També Trenc d'Alba era poc Trenc i poc d'Alba. Però els anys han passat i ara ja tenim plaça, camp i Centre. Tot té solució... fins i tot els problemes d'una revista que es diu de barri. Ara tenim experiència i això, ja se sap, és un grau. Ara sí que podem dir, parafrasejant la cançó «que qui ja ho sap tot que no vingui a llegir-nos», perquè nosaltres som senzills i no pretenem vendre duros a quatre pessetes. Però també tenim el nostre orgull i diem l'any '82, en el nostre primer editorial, que «no volem ser una revista carregosa que només tracti problemes urbans. Et parlarem de moltes qüestions i esperem que totes t'interessin». És curiós, però els col·laboradors que ha tingut Trenc d'Alba han demostrat la seva eficàcia: un és a televisió, un altre és director d'una publicació barcelonina de gran tiratge i tres més estan treballant en emissores de ràdio de reconegut prestigi. I això sense oblidar els qui ara estan amb nosaltres i es guanyen la vida en d'altres mitjans de comunicació. Déu n'hi do.

També diem en aquell número 1 que «som conscients de les nostres limitacions de tipus econòmic. Amb l'ajut de l'Ateneu, del Secretariat, del Consell, de les institucions financeres o de qui pugui i vulgui esperem tirar endavant». I malgrat tot hem tirat endavant. Hem tingut problemes econòmics greus, és clar, però estem tranquils: amb el mínim pressupost hem intentat treure el màxim rendiment. Tot i els temps difícils, redactors, fotògrafs, picadors, impressors, compaginadors i distribuïdors han ajudat —i molt— a crear un clima d'estabilitat. També hem d'agrair la col·laboració de totes aquelles entitats que saben molt bé que sense diners no hi ha revista de barri.

Finalment, diem en aquell primer editorial de Trenc d'Alba que «la revista... és teva: si t'agrada digues-nos-ho, si vols canviar-la, també. T'esperem!». I aquest esperit, sortosament no ha canviat gens ni mica. La revista que ara fem és la revista que més ens agrada. Però això no és una sentència. És senzillament el criteri d'uns quants eixelebrats que de moment han superat el número 6.

Tots

Director: Alfred Picó.

Cap de redacció: Elena Aspert.

Equip de redacció:

Júlia Badal, Josep Martínez, Josep Simoncini, Rosa M. Picó, Núria Martí-nez, Manel Barrera, Josep Sort, Jordi Guàrdia, Jordi Clausell, M. Àngels López, Roberto Placer, Roser Martínez.

Col·laboradors:

David Stardust, Enrique Molina, P.P., Germà Terol, Miquel Sánchez, Ama-deu, Josep Vila, ABECÉ, Col·lectiu del Foc.

Disseny gràfic: A. Ros, ABECÉ.

Maquetació: Consol Albiñana.

Equip de fotografia:

Meritxell Sendra, Teresa Tarabal, Mercè Rovira.

Distribució:

Eusebi Giménez. Tel.: 431 55 95.

Coordinador: Manel Gómez.

Redacció: C/. Olzinelles 30 - 08014 Barcelona - Tel.: 331 10 07.

Foto portada: Meritxell Sendra.

Dipòsit legal: B. 9.486/82.

Impres a:

CopiArt, S.A. - Villarroel, 81 - 08011 Barcelona.

TRENC D'ALBA no es fa necessàriament solidari de les opinions expressades pels seus col·laboradors.

Per qualsevol reproducció del contingut de la revista caldrà citar-ne la procedència i l'autor.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....

Carrer.....

Població..... D.P.....

Telèfon Activitat

Vull rebre la revista TRENC D'ALBA a partir del número a través de la modalitat següent:

Subscripció normal (10 números) 900 ptes ☐

Subscripció de suport (10 números) ptes ☐

Signatura,

ENVIEU-LO A «TRENC D'ALBA»,

c./ Olzinelles 30, 08014 Barcelona

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta, atenguin els rebuts que els presentarà la revista «TRENC d'ALBA» (Alfred Picó o Manel Gómez).

Titular compte

Banc/Caixa.....

Agència.....

Nº Compte/llibreta.....

Població Data

Signatura,

La indústria a Sants, Hostafrancs i la Bordeta

«Bressol del moviment obrer»; «Una carretera, una fàbrica, una parròquia»; «Fill d'un hostel i d'una Indústria», aquestes tres descripcions que corresponen respectivament a Sants, la Bordeta i Hostafrancs, extretes del llibre de J. Fabre i J.M. Huertas Claveria, «Tots els barris de Barcelona», ens mostren clarament la importància que el fet industrial ha tingut en llur desenvolupament.

Un llarg procés d'industrialització

Les primeres indústries que trobem a Sants, Hostafrancs i la Bordeta són esmentades a finals del segle XVIII, tot coincidint amb l'inici de la industrialització a diferents punts del Principat. L'any 1786 ja s'esmenten disset «prats d'indianes» —instal·lacions tèxtils— que donaven feina a 170 treballadors. Amb el temps aquestes indústries augmentaren, tot i que sempre hi

havia certes recessions (com per exemple la Guerra del Francès). Podem dir, però que el procés d'industrialització rep una forta embranzida cap a mitjans del segle XIX, moment en el qual sorgeixen les grans fàbriques. D'entre les causes que afavorien la instal·lació d'indústries a Sants cal destacar l'expansió de Barcelona més enllà de les seves muralles i l'arribada del ferrocarril, de la línia Barcelona-Martorell. Així molts burgesos instal·laren llurs fàbri-

ques en els petits pobles del pla de Barcelona. El 1842, Joan Güell crea el Vapor Vell i set anys més tard els germans Muntades funden l'Espanya Industrial (Vapor Nou). Ambdues empreses eren de grans dimensions i fomentaren l'arribada contínua de mà d'obra forastera als, fins ara, minsament habitats pobles del Pla.

A més d'indústries tèxtils que, sens dubte, eren les hegemòniques, també hi trobem fàbriques químiques i de ceràmiques (activitat ja tradicional en el poble). Amb tot, l'explotació del camp persistia encara, i ho continuaria fent fins ben entrat el segle XX. Tot plegat ens mostra la naturalesa mixta que a poc a poc prenia Sants on, al costat dels camps de cultiu, hi havia les fàbriques. La concentració d'una mà d'obra industrial important originà lògicament l'inici d'uns conflictes socials entre burgesos i proletaris que d'ençà el 1850 provocà l'aparició d'un fort moviment obrer que féu de Sants un dels nuclis de l'obrerisme català. Aquestes classes populars crearen molts centres culturals —ateus— i polítics que amb el temps esdevindrien l'origen de la intensa vida associativa que tant ha caracteritzat Sants. Més tard, el 1880, apareix la darrera de les grans fàbriques, Can Batlló, a la Bordeta. Però les grans crisis econòmiques de finals de segle provocarien la primera emigració de fàbriques (o bé el seu trasllat). El Vapor Vell fou traslladar l'any 1890 a Sta. Coloma de Cervelló i els terrenys que abandonava foren ocupats per altres empreses més reduïdes. Cal dir, però, que malgrat l'existència d'aquestes grans empreses, el que predominava eren aquestes petites i mitjanes indústries o tallers, les quals eren molt més arrelades a la vida quotidiana del barri.

El segle XX

Al tombant de segle, podem destacar un fet important com és l'agregació de Sants al municipi de Barcelona (1897). El 1910 hi ha un total de 50 fàbriques que donen feina a uns 14.000 obrers. La indústria tèxtil, però, va perdent l'hegemonia que fins ara havia tingut, front d'altres sectors com el de la química, la producció d'energia i a metal·lúrgia. El 1917 es produeix la

Vaga General Revolucionària que col·lapsà totes les fàbriques dels barris. També a començaments de segle és quan la immigració es converteix en una realitat palpable tot i que a Sants aquest fenomen no arribà a tenir la mateixa importància quantitativa que en d'altres barris de Barcelona. Reflex d'aquesta intensa vida social del barri és el fet de la fundació el 1918 del Sindicat Únic (CNT) en el famós «Congrés de Sants» i, anys més tard, el 1931, de la constitució de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Durant la guerra del 36-39, les fàbriques, collectivitzades, no deixaren de treballar i, fins i tot, augmentaren la producció en quantitat i qualitat.

La desindustrialització

Un cop acabada la guerra, i després de la fosca dècada dels '40, s'inicià a partir dels '50 el procés de desindustrialització de Sants, Hostafrancs i la Bordeta. Per aquella època, Sants ja era un barri totalment integrat en el municipi barceloní. Les darreres explotacions agrícoles havien ja desaparegut. A més, la nova allau immigratòria que s'inicià, motivà un augment de la demanda de terrenys aptes per la construcció de vivendes. malgrat tot, encara l'any 1953 podem trobar 52 empreses sidero-metal·lúrgiques, 10 de tèxtils, 10 de químiques, 10 de vidres i un centenar de tallers. Fou, però, precisament aquest any 1953 quan s'el·laborà el «Pla General d'Ordenació Urbana de Barcelona i la seva zona d'influència», fet per l'Ajuntament franquista, amb el qual s'inicià «legalment» un procés irreversible de trasllat de les principals fàbriques.

Quins foren els motius principals d'aquests trasllats? en podem destacar els següents.

a) la recerca, per part dels empresaris, d'una més fàcil comunicació amb l'exterior, els portava a situar les seves empreses a les afores dels municipis.

b) els reglaments relatius a les indústries tòxiques o molestes (sorolls).

c) la creació de zones de concentració industrial, contemplada en el Pla General (Zona Franca, per exemple)

d) els preus del sòl, molt més elevats en ser terrenys urbans i que possibilitaven una especulació amb una perspectiva de guanys molt elevada.

Tot això, doncs, motivà el trasllat de moltes empreses. Així, can Batlló, que comptava amb 15.000 obrers, tancà l'any 1964. Més tard, el 1969, serà l'Espanya Industrial la qui es trlladarà fora del municipi. La desaparició d'aquestes fàbriques provocarà les lluites que les AA.VV. portaran a terme contra els interessos particulars (empreses) pel reconeixement com a «Zones verdes» o de serveis pel barri dels terrenys abandonats, lluites que encara avui continuen malgrat que molt més afeblides.

Situació actual

En definitiva podem dir que d'ençà els anys '50 es produeix una desindustrialització quasi salvatge que fa plegar no només indústries importants sinó també d'altres de petites i mitjanes i tallers, els quals però, sovint han tornat a reaparèixer. Però aquest procés de desindustrialització ha anat acompanyat per un de terciarització. Això vol dir que el sector del comerç i dels serveis està prenent cada cop més volada. Una prova la tenim en l'existència de grans zones comercials localitzades en els principals carrers (Sants, Creu Coberta). Conseqüència immediata és que els habitants

del barri que abans eren, en la seva gran majoria, obrers no qualificats, han estat substituïts per una classe mitjana lligada al comerç, les activitats professionals, les institucions, els serveis i l'artesania; també hi ha obrers qualificats. Amb tot, la presència d'obers és encara important, sobretot en les zones més allunyades del centre, tocant a l'Hospitalet.

Poques fàbriques «històriques» romanen encara en marxa. Almenys, però, podem observar, fent un exercici d'arqueologia industrial, restes de les antigues fàbriques de Sants. D'entre les que encara resten totalment dempeus destaquem «Manufactures Serra-Balet, S.A.», al carrer Begur, 44, la qual ocupa tota una illa. És una fàbrica de construcció modernista. Sobre el seu imminent futur en parlarem en el pròxim número de Trenc d'Alba.

Per acabar només afegir que la desindustrialització encara continua. Són moltes les empreses que han fet fallida i que han estat abandonades. El seu abandonament ha provocat problemes al veïnat (enderrocs, perill d'ensorrament, caus de rates), el qual sovint lluita pel seu definitiu enderrocament. Amb tot seria interessant la conservació íntegra d'alguna fàbrica com a mostra per a les futures generacions del passat de Sants, Hostafrancs, i la Bordeta.

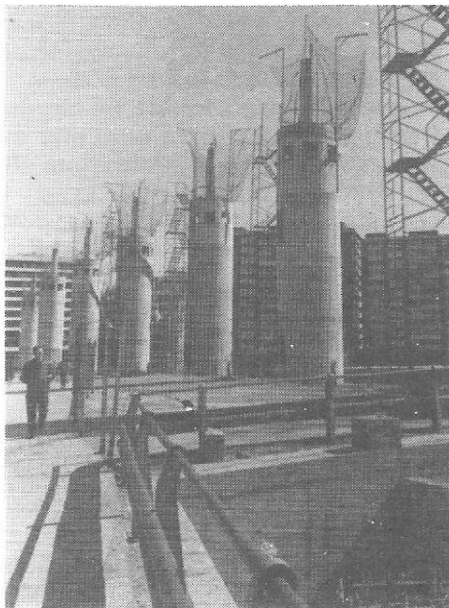
Text: Josep Sort
Fotos: Meritxell Sendra

ESPANYA INDUSTRIAL

Les obres dels terrenys de l'Espanya Industrial continuen endavant a un bon ritme i tal com estava previst. En un principi, va causar impacte i estranyesa les dues torres que s'han aixecat. Uns deien que allà hi havia d'anar un circuit d'aigua per al llac, cosa que si hagués estat certa hauria deixat els passavolants remullats com el bacallà. Per sort, les coses s'han anat clarificant: la finalitat d'aquests grans «pirulís» és il·luminar el parc.

Un altre dels temes pendents és el famós drac. Respecte a aquest afer podem afirmar: **tindrem Drac.**

No sabem si aquesta darrera decisió del Sr. Pascual Maragall ha estat conseqüència de voler obsequiar «Trenc d'Alba» en el seu 3r aniversari, o si ha estat deguda a la carta que el Secretariat d'Entitats va enviar, ara ja fa temps, una carta que demanava que es complís el

projecte sencer tal i com es va aprovar. Sigui com sigui, el cert és que l'Ajuntament ha complert el seu compromís i tots podrem gaudir d'un Drac que serà nostre.

VAPOR VELL

De novetats en aquest tema no n'hi han, la vella reivindicació continua dempeus. Bona mostra d'això és la taula rodona que el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta conjuntament amb el Consell de Cotxeres de Sants que es va celebrar el passat dijous 14 de març a l'auditori del Centre Cívic. La participació de personalitats de la vida cultural, com Carles Carreres (professor de Geografia a la Universitat de Barcelona), Santiago Riera (Professor d'història de la Ciència i de la Tècnica de la mateixa Universitat), així com membres destacats tant de la Generalitat com de l'Ajuntament en temes relacionats amb el Patrimoni industrial i espai urbà, com és el cas del Vapor Vell, són una prova del ressò que la campanya està tenint per tota Barcelona.

J. Clausell

AGRUPACIÓ ESCOLAR

NÚRIA PERPIÑÀ

PRE-ESCOLAR - EDUCACIÓ GENERAL BÀSICA - CENTRE DE FORMACIÓ PROFESSIONAL

AGRUPACIÓ ESCOLAR «NÚRIA»

RAMA ADMINISTRATIVA

PROFESSIONS

1r. GRAU: ADMINISTRATIVA I COMERCIAL - SECRETARIAT

2n. GRAU: COMERCIAL - INFORMÀTICA DE GESTIÓ

RAMA: HOGAR

PROFESSIONS

1r. GRAU: JARDÍ D'INFÀNCIA

2n. GRAU: JARDÍ D'INFÀNCIA

SUBVENCIONAT 1r. I 2n. GRAU

IDIOMES MÓN

- CURSOS D'IDIOMES PER A GRUPS REDUÏTS

VALLESPÍ, 48 - TELÈFON: 322 57 55

INFOR - SANTS

- CURSOS ACCELERATS: INTRODUCCIÓ A LA INFORMÀTICA

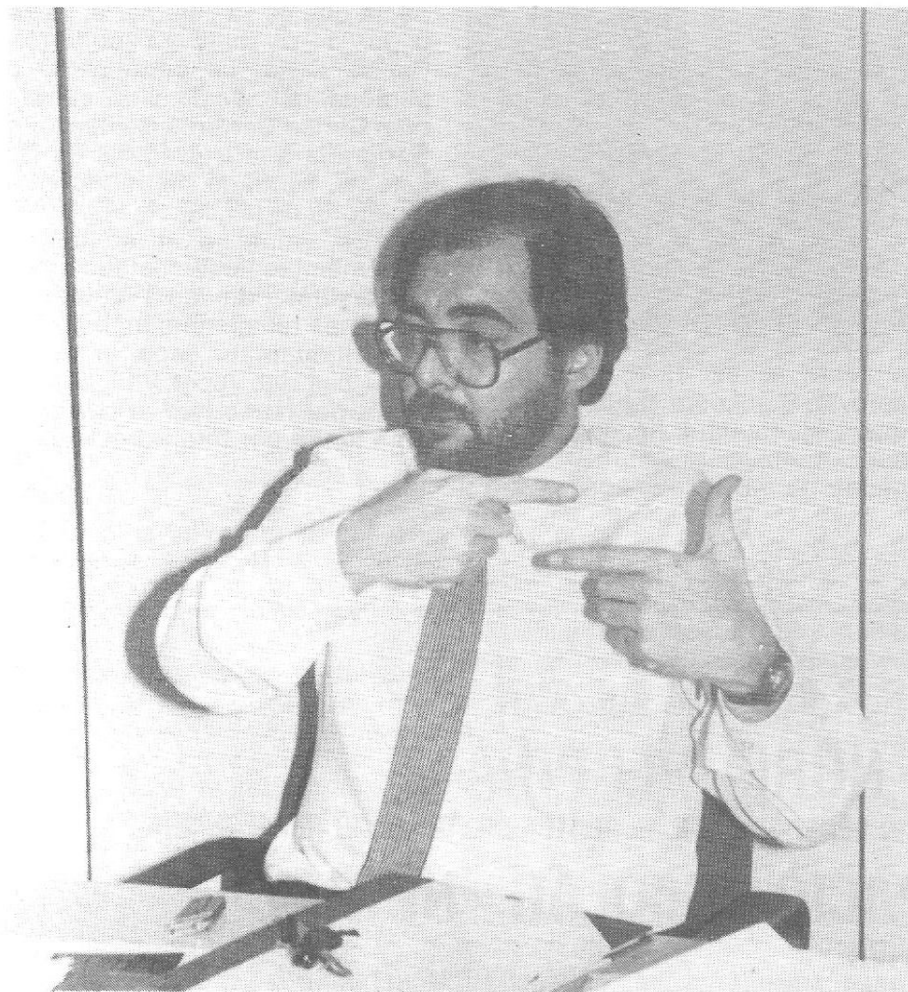
(BÀSIC - COBOL - ETC.)

ESCOLA DE DANSA ANNA - BADALONA, 9

GIMNÀS PERPIÑÀ - BADALONA, 2

SECRETARIA - C/. VALLESPÍ, 34 - TELÈFON: 339 25 35 - 08014 BARCELONA

Àngel Casas: un veí més de Sants

Quan el passat mes de setembre es varen inaugurar les dependències del Centre Cívic de Sants, vàrem poder veure que hi havia moltes cares conegudes. Una d'elles cada dimarts per la nit, sense demnar-nos permís, entra dins les nostres llars per mitjà de TV3. És un presentador conegut arreu de l'Estat espanyol gràcies a dos importants programes musicals fets a televisió: «Musical Expres» (TVE) i «Àngel Casas Show» (TV3). Deixant de banda, però, la seva popularitat, ell és un home senzill que recorda amb molta nostàlgia i una gran tendresa els seus anys d'infantesa i d'adolescència viscuts als nostres barris.

— Àngel, tu has viscut a Sants durant més de vint anys, no sents nostàlgia pel barri que t'ha vist créixer?

— Mira jo sóc un sentimental i el que faig alguna vegada és agafar el cotxe de matinada i passejar-me pel barri i això em porta molts bons records. Jo malhauradament

puc venir-hi poc, malgrat que tota la meva família viu al barri, en diversos llocs, però s'han quedat aquí. La gent de Sants acostuma a quedar-se a Sants, però la veritat és que recordo la meva infantesa i la meva adolescència amb molta força i molts amics, crec que l'amistat no desapareix mai.

— Sants és un barri que ens ha donat gent tan famosa com en Josep Carreras, Núria Feliu o Quim Monzó, tu els havies conegut quan eres al barri?

— A la Núria sí, amb en Carreras ens coneixem de vista, és clar que hi ha una cosa que uneix molt a la gent, que són les escoles, i nosaltres anàvem a escoles diferents, en Carreras anava a l'Institut Montserrat i jo als Maristes, per la qual cosa no teníem un tracte molt directe. A en Quim Monzó no, no el coneixia del barri, l'he conegut després.

— Com era la teva vida activa dins del barri?

— Superactiva, aleshores jo dins de Sants era conegut per tot arreu. Vaig escriure a la revista que en aquella època hi havia a Sants i el seu director va tenir greus problemes per culpa meva perquè vaig publicar un article on criticava les velles institucions de Sants. En aquella època, Sants estava dividit entre la gent de dretes i la gent més d'esquerres. Encara que ben bé això no era del tot veritat, és a dir, hi havia l'Orfeó de Sants que, per entendre'ns era la gent que no era de missa, i el Centre Catòlic de Sants que era la gent que anava a missa. A mi per raons familiars em va tocar el Centre Catòlic i va ser el meu nucli de convivència durant molts anys. Allà vam aconseguir, amb moltes dificultats, crear un grup de gent inquieta que ara són els que estan portant unes feines i uns càrrecs específics dins del barri. En Jordi Sisquella era el meu amic íntim, vàrem compartir sortides, no diré novies, però sí que teníem amistat amb la mateixa gent.

— Tornaries a aquells temps?

— Tornar enrera és molt difícil, quan fas un pas endavant és molt difícil fer-lo enrera. Si la vida no t'obliga, i els anys i les experiències no te'ls treu ningú, però és evident que aquests temps són millor que aquells, però també és evident que l'embolcall d'aquells temps no és el d'ara, per a la meva infantesa i adolescència aquells embolcalls ens varen anar molt bé.

— Canviaries quelcom del que has fet?

— Moltes coses, acostumo a equivocar-me en un 25 per cent de les meves decisions, potser perquè estic obsessionat amb la meva

feina ja que crec que és una de les coses més gratificants, però que m'ha portat a sacrificar-ne moltes altres.

— Presentes el programa de més acceptació segons les estadístiques...

— No, de més acceptació no, millor de més audiència, això de l'acceptació és un matis complicat, vol dir que de la gent que el veu hi ha un percentatge que li agrada i un altre que no li agrada, en canvi envers l'audiència són números absoluts.

— Però si la gent que ho veu no li agrada té l'opció de canviar de canal...

— Sí, clar que sí, però el tipus de programes com el meu són programes molt discutits. Si fas un programa especialitzat en un tema només et mira la gent interessada en aquell tema, en canvi el meu programa és un programa de concepte ampli i que per tant el veu gent que només està interessada en un dels temes del programa.

Malgrat tot, és un programa de molta acceptació perquè sobre 5 punts donava 4 que és com un 8 sobre 10. I clar, estic molt content d'això.

— Havies presentat el «Musical Express». Quins canvis hi ha en un programa com aquell on tot era música, i un programa com el teu

Show on intercales música amb varietats, entrevistes...?

— Són dos conceptes diferents, no pel fet estricte o artístic que un té una línia i l'altre que en té una de molt diferent, o que un és variat i l'altre és especialitzat, sinó pel concepte de programa. Aquell era un programa de música dedicat als afeccionats a la música i aquest és un programa on un amfitrió, en aquest cas jo, rep uns convidats, per tant són dos conceptes diria contraposats, perquè a tots dos intervé la música d'una manera o d'una altra, però sí que són programes que exigeixen unes maneres diferents, un grup diferent...

— El fet de treballar a TVE i després a TV3, aquest canvi, com ha anat?

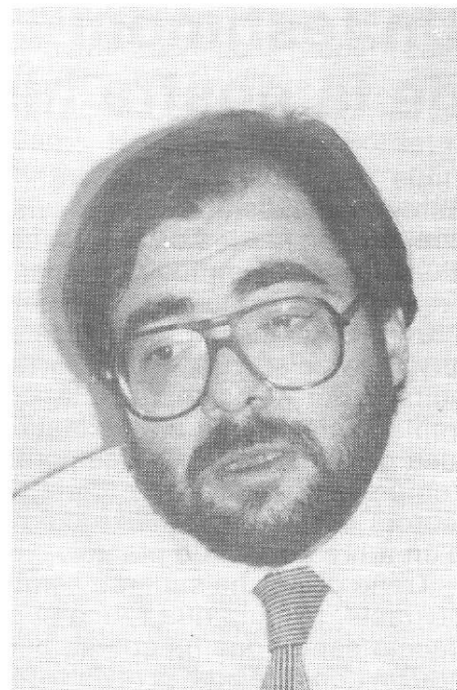
— Ha anat molt bé, car jo sóc un home poc problemàtic, els problemes m'amoïnen més a nivell d'infraestructura i un cop sóc dins d'un mitjà sé cortejar els problemes amb bastant habilitat. La diferència entre TV3 i TVE és que TV3 és un mitjà en el qual hi he pogut participar en els seus inicis, i això fa que puguis marcar unes pautes de conducta professional. Per altra banda, TV3 és un mitjà de comunicació d'aquí, cosa que té una sèrie d'avantatges: no depens per res de Madrid, estàs a pocs metres del despatx de direcció quan tens un problema...

A més a més tenim l'avantatge que TV3 ha vist TVE durant trenta anys i sabem què és el que no hem de fer. D'altra banda, hi ha un avantatge molt important i és que a TVE amb tants anys de funcionament la gent acaba per convertir-se en funcionaris, mentre que aquí només amb un any de funcionament la gent manté viva la il·lusió de fer una televisió digna.

— Si pel motiu que fos tornessis a treballar a la televisió estatal, creus que tindries problemes amb aquell públic que un dia vas deixar per venir a TV3?

— Jo crec que podria tenir problemes de resposta amb la gent d'aquí, perquè dirien que un home que ha estat dels pioners a la televisió catalana ens deixa per la televisió estatal.

Jo a TVE vaig deixar molt bon record, crec que vaig deixar el programa en un punt que encara podia haver continuat molts anys més.

— Com acceptes les crítiques?

— Bé, jo sóc un home que sé encaixar molt bé, porto molts anys d'ofici. He estat crític de música durant molts anys i sé com funcionen. I per sort o per desgràcia conec els homes que integren aquest món i aleshores sé una mica a quina cosa obeeix la reacció d'ells davant d'un fet concret, cadascun d'ells es mou per unes motivacions diferents. Per això les crítiques m'afecten d'una manera relativa.

— Com et portes amb el teu equip?

— Molt bé ja que a la majoria d'ells els conec de fa molts anys, aquesta és la primera vegada que jo puc formar un equip amb les persones que crec oportunes a cada lloc i jo difícilment m'equivoco a nivell professional, això fa que em porti bé amb ells.

— Signe del Zodíac?

— Sóc Àries, sempre he ho estat i sempre ho seré (riu).

— Com t'agradaria morir?

— Uí! no m'agradaria morir mai i a més quan en parlo em poso molt nerviós, m'agradaria arribar a vell, però mantenint l'esperit jove i morir plàcidament.

Un testimoni de la nostra història

Els nostres barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta necessitaven una revista. Necessitaven que algú els parlés de les coses que els atenyen d'una manera immediata i per això és bo que Trenc d'Alba existeixi i vagi fent anys.

En una publicació periòdica d'àmbit local tres anys de vida són una fita important. Sovint les dificultats del llançament i la complexitat de la implantació fa que els animats promotors d'una idea d'aquest tipus es desmoralitzin i abandonin l'empresa abans d'haver arrelat. Atreure i guanyar lectors sempre és difícil, com ho és l'arrelament d'un arbre acabat de plantar.

Trenc d'Alba ha superat, sembla, aquest primer obstacle. L'equip que forma el seu consell de redacció sap el que ha costat, però m'imagino que ara, un cop arrelada, la revista creixerà amb ufania i força, tot i les dificultats que sempre envolten una continuïtat. Costa mantenir viu l'interès dels lectors; trobar temes suggestius; encertar la interpretació adequada de l'entrevista amb un personatge; ser equànime en explicar una situació concreta i, per tant, no és estrany que de vegades es produeixin errors que l'honestedat, la bona voluntat i l'experiència dels redactors van superant.

Trenc d'Alba ha pres el compromís de ser testimoni de tot allò que succeeix en els nostres barris i deixar-ne constància. D'ací uns anys serà interessant rellegir aquests exemplars que expliquen la nostra actualitat i descobrir-hi aquest avui que serà ja història, la història que haurem fet. Això ens ha d'incitar a actuar de tal manera que vist en una perspectiva d'anys, el que ara fem sigui motiu de satisfacció perquè haurem deixat un bon llegat a les generacions que ens seguiran.

Tres, cinc, deu... espero i desitjo que durant molts anys Trenc d'Alba vagi recollint, amb fidelitat, tots aquells retalls de vivències que constitueixen la història de Sants, Hostafrancs i la Bordeta.

Josep Espinàs i Xivillé
Regidor del Districte Sants-Montjuïc

Ara deu fer uns tres anys

Ara deu fer uns tres anys que van venir al Secretariat uns nois que havien publicat una revista, «Trenc d'Alba», per saber què ens semblava el pri-

mer número que havien editat i exposar-nos els criteris que pensaven seguir per continuar la seva publicació.

Recordo que la nostra opinió no va ser pas massa afalagadora i els férem les nostres observacions sobre el número que havien publicat i sobre els seus projectes de col·laboració de les entitats d'una manera crua i més aviat desesperançadora. Han passat tres anys i «Trenc d'Alba» ha anat sortint amb una freqüència prou regular fins arribar a aquest número 20.

Aquells nois han demostrat ser tenaços, constants, han treballat sense defalliment. Perquè una de les coses que no veiem quan tenim un altre número de «Trenc d'Alba» a les mans és la feina deslluïda i pesada que hi ha al darrera, la que ha ensorrat tantes publicacions d'aquest tipus: la recerca de col·laboracions, trobar-ne subscriptors, anunciants, buscar suports econòmics per fer-la viable... I se n'estan sortint!

La revista ha anat canviant de to. Jo crec que ha millorat molt. Ara és molt més la revista dels nostres barris que en els primers números.

Estic segur que si continuen en aquesta progressió ben aviat podrem tenir, a Sants, Hostafrancs i la Bordeta, una molta bona revista, amb informació local àmplia i que sigui un reflex d'aquesta època i de les inquietuds de tots nosaltres.

És evident que la presentació i el contingut actuals de «Trenc d'Alba» són millorables. Em sembla, però, que el petit equip que ens l'ha portada fins aquest número ha de merèixer la nostra confiança i estímulo, perquè han demostrat que amb uns mitjans irrisoris es pot fer informació i millorar-la cada dia.

Sé que hi ha persones primmirades que no els agrada gaire; els sembla «pobreta», poca cosa. Sobretot quan s'hi veuen alludides, potser no gaire favorablement.

Distorsionar i caricaturitzar alguns fets per fer-los més evidents no és vàlid? No ha de ser aquesta una de les feines d'aquestes publicacions?

És molt saludable que hi hagi aquests esperits crítics. Només trobo a faltar que aquesta crítica no la facin de dins estant. «Trenc d'Alba» ha demostrat estar oberta a tothom. Per què no hi col·laboren assíduament amb els seus escrits per «enriquir-la» i donar-li aquest nivell elevat que li troben a faltar?

Vull acabar aquest escrit amb una felicitació, un repte i una crida.

La primera s'ha de dirigir a tots els que han fet possible que «Trenc d'Alba» hagi arribat a aquest camp base del número 20 superant tots els entrebancs que han trobat en el camí.

El segon el tenim tots per tal que «Trenc d'Alba» a partir d'aquí escali cims de qualitat i quantitat de nivell molt alt.

La tercera es dirigeix a tothom: hem de fer «Trenc d'Alba» nostra, la revista de tots, la revista de Sants, Hostafrancs i la Bordeta.

Anselm Cartaïa
President del Secretariat d'Entitats
de Sants, Hostafrancs i la Bordeta

3r aniversari amb superació

Sense pretendre protagonisme en haver aportat entusiasme i optimisme, per fer possible la realitat de «Trenc d'Alba», he tingut interès d'anar-ne seguint el seu desenvolupament.

He procurat difondre'l i copsar l'interès de la gent.

Després del primer número va haver-hi un sant-senc que manifestà que no tenia qualitat i que no n'hi interessava cap més, en lloc de col·laborar-hi es creia en qualitat de jutjar-lo.

Sempre he considerat que no calia fer-ne cas, dels «crítics» d'aquesta «classe», que dissortadament abunden molts a «criticar» i pocs a «treballar».

Altres santsencs tenen interès, me'l demanen, en tenen la col·lecció i opinen que va millorant.

Jo també crec que ha millorat i que continuarà superant-se, ja que la voluntat desinteressada dels qui la porten a terme demostra que no és estàtica la seva línia, altrament ho deixarien per avorriment.

Tinc absoluta confiança amb els qui la porten endavant.

En aquests temps que vivim, amb tanta manca de col·laboracions, el fet de mantenir-se i ampliar l'equip de redacció i col·laboradors, és una mostra que són possibles moltes coses i millors.

Ja sabem que qui no fa res no s'equivoca i que hi ha qui sempre posa aigua al vi, però hem de «passar» d'aquests i si convé, ridiculitzar-los.

Voldria fer alguns suggeriments. En el n° 18 hi ha una informació sobre el Secretariat d'Entitats que diu «Ja som legals» i a mi m'ha fet pensar que llegint els seus estauts i envers les seves finalitats essencials, l'article 2, apartat a), diu:

«Fomentar i defensar la vida associativa i la participació ciutadana a tots els nivells».

Amb aquest propòsit, penso que a la revista s'hi podria crear una secció àmplia d'informació de les activitats a portar i portades a terme per les entitats i grups.

També seria important d'escriure sobre els temes i problemes que són tractats en el Secretariat d'Entitats, ja que hom mostraria la seva activitat,

eficàcia i personalitat. Seria d'interès un espai sobre la importància i valoració de la propera campanya Pro-Associacionisme, reunions i convocatòries, per animar a la col·laboració de totes les entitats i grups de Sants, Hostafrancs i la Bordeta.

Tot allò que sigui portar a la pràctica els continguts i possibilitats dels Estatuts del Secretariat d'Entitats, serà en benefici de les pròpies entitats, i mai no serà prou.

Josep Guinovart
Sots-president de l'Ateneu Popular de Sants

Celebrem-ho

Celebrem-ho. Fa tres anys, sabíem de Sants-Hostafrancs-Bordeta pels diaris/revistes d'àmbit nacional/estatal, ens faltava però, un mitjà d'expressió escrit que posés en contacte el conjunt de veïns, que donés un testimoniatge de tot allò que ens afecta. Aquesta necessitat, engrescà veïns —cal remarcar-ho— cap a un projecte ambiciós però alhora meravellós: crear Trenc d'Alba.

És bo recordar que Trenc d'Alba ha paliat en part aquest dèficit, ens ha informat de temes fonamentals pel barri (Cotxeres, espais verds, Espanya Industrial, Vapor Vell...), ens ha posat en contacte amb veïns (Quirze Martí, l'Adam, l'Evarist...), ens ha apropiat al món de la cultura (Pi de la Serra, Raimon, Núria Feliu, M. Lluïsa Franch, Alejandro Amusco, ceramistes, teatre...), ens ha parlat d'entitats i institucions (Ateneu Popular, Arxiu Històric, Cooperatives de Sants, Unió Esportiva, Montserrat-Xavier, I. Joan Corominas...), ha connectat el Consell amb els veïns (Jacint Humet, jo mateix, pressupostos...) ens ha parlat d'homes com F. Gelabert, Laporta, Joan Peiró, Pérez Moya, Elisard Sala, i un llarg, molt llarg, etcètera.

Potser hauria fet molt més, n'estic segur, d'haver rebut tot l'ajut necessari per part d'institucions, entitats i veïns.

Però malgrat això, amics de Trenc d'Alba, cal continuar.

Heu d'ésser un dels peoners de l'animació de la vida cultural (fil conductor de qualsevol projecte nacional, però també de barri), de la dinamització de la vida associativa i participativa dels veïns per fugir de l'empresa d'atomització de la vida individual pròpia d'aquest sistema social.

Trenc d'Alba, com a intel·lectual col·lectiu teniu aquesta responsabilitat.

Josep Rosell i Buigues
Coordinador de Cultura del Consell Municipal
del Districte Sants-Montjuïc

Tres anys de revista al barri

Tres anys, 20 números, 548 fulls, 84 reportatges, 44 entrevistes, 22 col·laboracions, 9 narracions, 17 còmics, 77 notícies, 20 fulls de música, 21 fulls de literatura-art, 5 articles de meteorologia-ecologia, 5 articles de teatre, 2 de cinema, 14 films, els 12 signes del zodíac, 22 receptes de cuina, 12 articles sobre restaurants i granges, 17 fulls de creació, 23 passatemps, 8 plànols, 96 dibuixos, 376 fotografies, 96 persones i entitats, anunciant, venedors, subscriptors i lectors han fet possible número a número, amb la seva aportació, que TRENC D'ALBA, la revista de Sants, Hostafrancs i la Bordeta faci tres anys.

REPORTATGES:

Sants: Fisonomia d'un barri (nº 1 març 82 fulls 4, 5 i 6), «tenim 30 cm² d'espai verd per habitant». **Amb una bruixa** (nº 1 fulls 8 i 9). **Pla Comarcal** (nº 2 abril 82, fulls 4, 5 i 6). **Trenc d'Alba al carrer** (nº 2 fulls 8 i 9) «En fi, que la cosa va ser apoteòsica i, ja ens veieu, contents i alegres però, amb els nervis lògics del dia del debut». **Cotxeres: Un Centre Civic pel barri** (nº 3 maig 82, fulls 4 i 5) «El març del 1977, s'obre un concurs d'idees promogut per les quatre AA.VV. del districte i pel Secretariat del Congrés de Cultura Catalana. El sector a tractar comprèn a més de les Cotxeres, la Plaça de Màlaga i la Casa del Rellotge. Els dies 26 i 27 de març

es celebren les festes d'inauguració, amb la participació de més de 20.000 veïns sota el lema «Quan convé guanyem Cotxeres». **Sant Jordi en fotos** (nº 3 maig 82, fulls 8 i 9). **El Català, cosa de tots. Però...** (nº 4 juny 82 fulls 4 i 5). **L'Argot: un vell mitjà de comunicació a l'abast de tothom** (nº 4 full 8). **El loga: Una harmonia entre el cos i la ment** (nº 4, full 9). **Preparando las Vacaciones** (nº 4, fulls 21 i 23). **Comissions de festes: Una feina no gens agraïda** (nº 5 estiu 82, fulls 4, 5 i 6 i 7) «Un 80% de les comissions no reben cap col·laboració directa del jovent comprès entre els 15 i 20 anys». **Revistes Literàries Marginals** (nº 5, full 23). **Un barri, una tradició coral** (nº 5, full 23). **Instituts al barri** (nº 6 desembre 82, fulls 4 i 5). **Els resultats electorals al districte 1976-1980** (nº 6 fulls, 9, 10 i 11). **Entrem al centre cívic de Cotxeres** (nº 7 febrer 83, fulls 4 i 5). **La guerra dels Centres Cívics** (nº 7, fulls 6 i 7) «A les Cotxeres es dona el cas que amb total menyspreu de l'opinió de la Gestora Provincial i amb l'aquiescència del Consell de Districte, l'àrea de Descentralització i Participació Ciutadana està convertint molts dels espais que havien de ser per a ús i gaudi dels veïns en dependències de la burocràcia municipal». **Noves plaques al carrer Jocs Florals** (nº 7, full 10). **Els nostres edificis** (nº 7, full 12). **Narciso Yepes** (nº 7, full 13). **Proposta de l'Arxiu Històric** (nº 8 març-abril 83, full 4). **Biografies de santsencs il·lustres** (nº 8, full 5). **L'escola bressol L'Esquirol fa deu anys** (nº 8, full 10). **Setmana**

per la pau a l'Ateneu Montserrat (nº 8, full 11). **Els partits polítics posen l'ull a Sants** (nº 9 maig 83, fulls 4 i 5). **Els nostres candidats** —Josep Espinàs i Xivillé, Juli Modesto i Urgell, Manuel Barros Meire, Anselm Cartanyà i Gòmez, Lluís López del Castillo— (nº 9, fulls 6 i 7). **Enquesta electoral al barri** (nº 9, full 10). **Biblioteques al districte** (nº 9, full 25). **Inauguració de la Plaça de l'Estació** (nº 10 juliol 83, fulls 2 i 3). **TV Lliga popular de futbol-sala: Volem camps decentes!** (nº 10 fulls 8, 9 i 10) «Amb quaranta equips, onze alevins, catorze infantils i catorze juvenils, i sis-cents jugadors, només demanen dues coses: promocionar el futbol al nostre barri, i jugar-hi en condicions mínimes». **Les entitats avui: Ateneu Popular de Sants** (nº 10, fulls 14 i 15). **L'escola bressol Guinbó ha fet quinze anys** (nº 10, fulls 16 i 17). **L'Espanya Industrial: Aquells papers que desaparegueren...** (nº 11 octubre 83, fulls 5, 6, 7 i 8). **Refugis antiaeris: mig segle després** (nº 11, full 9). **63 volta Ciclista a Catalunya: Josep Recio guanyador de**

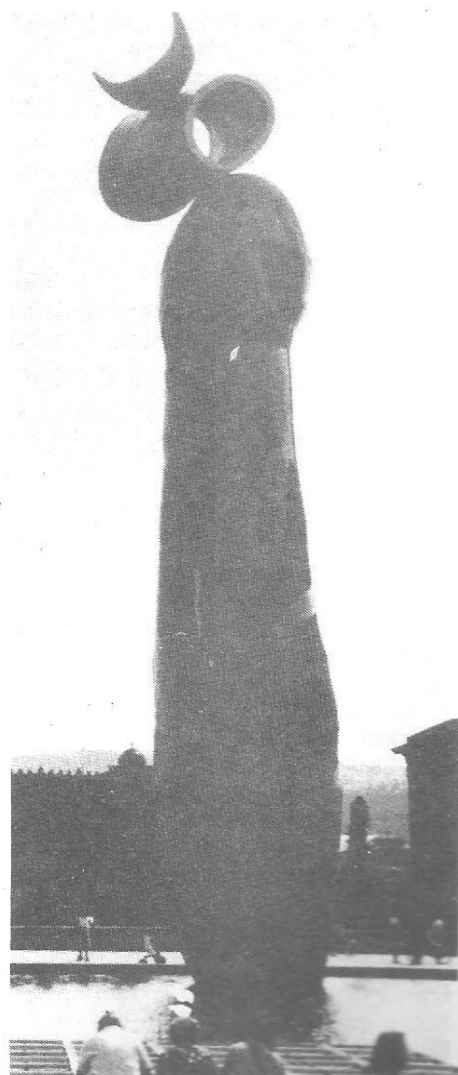
la cursa del Sants (nº 11, full 13). **Dossier Ensenyament I: Nou curs, vells problemes** (nº 11, fulls 21, 22, 23 i 24). **El moviment cooperatiu a Barcelona** (nº 12 desembre 83, fulls 5, 6 i 7). **Anem cap a un barri millor: Vapor Vell** (nº 12, fulls 14 i 15) «Fins avui hem tingut dues o tres converses amb l'Ajuntament, no massa llargues i dintre del context d'altres coses més generals. És el responsable d'urbanisme qui ho ha d'estudiar i ha de seguir les pautes marcades pel pla urbanístic, on aquest tema no hi entrava, per tant cal pensar-ho». **El cos de bombers de Sants** (nº 12, full 18). **Dossier Ensenyament II: «Con la Iglesia hemos dado Sancho»** (nº 12, fulls 21, 22 i 23). **El camp de Magòria, un camp per a qui?** (nº 13 gener-febrer 84, fulls 6, 7 i 8). **Dossier Ensenyament III** (nº 13, fulls 23, 24 i 25). **Els disminuïts psíquics** (nº 14 març-abril 84, fulls 6 i 7). **Estació de Sants II: La història continua...** (nº 14, full 12). **Crònica d'una terminal d'autobusos anunciada** (nº 14, full 12). **Verd sobre gris: Ara i sempre** (nº 14, fulls 16 i 17) «Una palmera té un cost aproximat de 15.000 ptes.». **Dossier Toxicomanies I: La droga ja és ací!** (nº 14, fulls 22 i 23). **La Plaça de l'Estació: Un altre jardí de ciment** (nº 15 maig-juny 84, fulls 6 i 7). **Centenari del Mestre Pérez Moya** (nº 15, full 8). **Magòria: Ja tenim camp!** (nº 15, full 11). **Vapor Vell-Mercè Sala** (nº 15, full 12). **Exposició de Ceramistes** (nº 15, full 17). **Dossier Droga II: Un bon negoci, molt bo** (nº 15, fulls 21, 22 i 23). **Les festes de Sant Joan** (nº 16 juliol-agost 84, fulls 10 i 11). **64 Volta Ciclista a Catalunya** (nº 16, full 12). **Correcció d'escrits**

en català (nº 16, full 16). **Badal, parking en remull** (nº 16, full 17). **La gran diferència** (nº 16, full 22). **Festes Majors-84** (nº 17 octubre-novembre 84, fulls 4 i 5). **Sants: de vida independent... a barri de Barcelona** (nº 17, fulls 6, 7 i 8). «Triste derecho el de pataleo, pero en este momento es el único que le queda a este pueblo. Una cosa, sin embargo, tenemos que agradecer al Ayuntamiento de Barcelona. Y es la franqueza con que ha obrado desde un principio; la frescura con que nos ha clavado la puntilla y el desenfado con que nos aplica la ley del conquistador». **Mercat Nou** (nº 17, full 9). **Miratges d'una nit d'estiu** (nº 17, full 12). **Centre Cívic de Sants: Inauguració** (nº 17, fulls 18 i 19). **L'Escorxador al segle XIX** (nº 17, full 20). **El comerç i la llengua** (nº 18, nadal 84, fulls 6 i 7). **L'Arxiu Històric de Sants obre les seves portes** (nº 18, full 8). **Secretariat d'Entitats: Ja som legals!** (nº 18, fulls 10 i 11) «Dígale al señor Ribas que la legalización del Secretariado de Entidades de Sants, Hostafrancs y la Bordeta está aprobada. Pueden venir a recogerla. Traigan ciento cincuenta pesetas en papel del Estado y una póliza de veinticinco pesetas». **Consell de Districte: I de participació, què** (nº 18, full 12). **Verde que te quiero verde** (nº 18, full 17). **Episodis de la història: Joan Maragall** (nº 18, full 23). **Els gitanos d'Hostafrancs, veïns però no tant** (nº 19 febrer 85, fulls 6 i 7). **Sant Medir rebutja el centre obert** (nº 19, full 8). **Projecte Jove: I tu com t'ho montes?** (nº 19, fulls 9 i 10). **L'Institut «Joan Coromines» canvia de casa** (nº 19, full 13). **El cementiri de**

Sants (nº 19, fulls 16 i 17) «Fou inaugurat l'any 1880 i el primer enterrament va ser efectuat el dia primer d'any, val a dir que ja s'hi enterrava anteriorment». **L'origen de la pesseta** (nº 19, full 23).

NARRACIONS

Secuelas de una guerra I (nº 11 octubre 83, full 26). **Contaminació** (nº 12, desembre 83, fulls 16 i 17). **Secuelas de una guerra II** (nº 12, full 26). **Celm reflexiona** (nº 13 gener-febrer 84, full 21). **Delta del gran riu** (nº 14 març-abril 84, full 19). **L'Observatori** (nº 15 maig-juny 84, full 19). **Un mal somni** (nº 16 juliol-agost 84, full 19). **El martell de Plata i Tempesta** (nº 17 octubre-novembre 84, full 23). **Marron Glacé** (nº 18 nadal 84, full 20).

14 *Tres anys*

MÚSICA

Ultravox, Visage, Stray Cats, Rod Stewart, Blondie, Pink Floyd (nº 1 març 82, full 19). Glam Rock, Marc Bolan, David Bowie, Lou Reed, Alice Cooper (nº 2 abril 82, full 19). David Bowie (nº 3 maig 82, full 19). Mecano, Miguel Ríos, Companyia Elèctrica Dharma, Sisa, Rainbow, Iron Maiden, Uriah Heep, Queen, Rolling Stones, Simon & Garfunkel, Alan Parsons, Paul McCartney, Chicho Buarque, Gal Costa, Caetano Veloso, Alaska y Los Pegamoides, The Human League, Spandau Ballet, Rheingold (nº 5 estiu 82, full 25). ABC, Adrian Belen, Alaska y los Pegamoides, Nacha Pop, Robert Plant, Depeche Mode, Suck Electronic (nº 6 desembre 82, full 23). La nova cançó (nº 7 febrer 83, full 22). Ultravox, Midge Ure, Robert Fripp, Andy Summers, Roni Griffith, Peter Gabriel, Wishbone Ash, Human League, Heaven 17, Radio Futura (nº 7, full 23). UKW, Falco, Futurologischer Congress, Frank Dural, Len Lovich, Polansky y el ardor, Última Emoción, Video, Danza Invisible, David Bowie, Bulldog, Aviador Dro, Trio, Thompson Twins (nº 8 març abril 83, full 22). Futurologischer Congress, Soft Cell, U 2, Chaplin Band, Taco, Kajagoogoo, Michael Jackson, Police, David Bowie (nº 9 maig 83, full 23). Stranglers, Spandau Ballet, Roxy Music, Mecano, Olé Olé, Video, Neuronium, Heaven 17, The Hu-

man League, Armande Altai, Dream Sequence (nº 10 juliol 83, full 24). Yazoo, Vince Clarke, David Sylvian, Danza Invisible, Irene Cara, Giorgio Moroder, Golpes Bajos, Freez, Eurythmics, Stewie Wonders, Gary Byrd, Gazebo (nº 11 octubre 83, full 25). Bahaus, Ryuichi Sakamoto, Culture Club, Depeche Mode, Sisa, Programa, Trans X, Video (nº 12 desembre 83, full 25). Beatles (nº 13 gener-febrer 84, full 28). El look del pop (La música a l'any d'Orwell) (nº 13, full 28). ABC, Beaty Stab, Roxy Music, S.O.S., Bauhaus, Aviador Dro, China Cri-

ses, Simple Minds, Vince Clarke, The Twins, Iudy (nº 14 març-abril 84, full 25). Golpes Bajos, Radio Futura, Ultravox, David Bowie, Break Machine, Master Genius (nº 15 maig-juny 84, full 25). Rizzo-Tango, Spandau Ballet, Omd, Human League, Bruce Springsteen, David Sylvian, David Bowie, Duran Duran, Break Machine, Sírex, Ariel Rot, Paul Parker, O'gar, Galaxy, Baby's Gang, Glutamato Ye-Ye, Mecano (nº 16 juliol-agost 84, full 23). Echo and the Bunnymen, The Smiths, The Cars, Alphaville, Los Ilegales (nº 17, octubre-novembre 84, full 25). David Bowie, Tina Turner, Iggy Pop, La Unión, Mecano, Prince (nº 18 nadal 84, full 25). Los Ilegales, Gabinete Caligari, Loquillo, Los Rebeldes, Dinarama, Antena, Durruti Column, Cabaret Voltaire, Paul Haig, Sandy Harton, Alphaville (nº 19 febrer 85, full 25).

ENTREVISTES

Mary Santpere (nº 1 març 82, fulls 12 i 13). Teresa Pàmies (nº 2 abril 82, fulls 12 i 13) «Jo crec que les revistes locals són les revistes del futur. El nostre país ha de fer revistes locals. De la mateixa manera que en tot el món s'està revaloritzant la vida de barri, la vida comunitària natural, s'està revaloritzant, també, la premsa comarcal i

la de barri. Jo he llegit «Trenc d'Alba» i em sembla una revista molt cuidada, rígida en el seu punt. Si seguïu així arribareu a tenir l'adhesió de la gent de Sants». **Núria Feliu** (nº 3 maig 83, fulls 12 i 13). **Manuel de Pedrolo** (nº 4 juny 82, fulls 12 i 13) «Em preocupa el nostre país, el problema de l'expressió, la nostra llibertat, em preocupa el ser nosaltres mateixos i no una colònia d'uns altres. I és clar, això si la situació i l'argument s'hi presenten és molt lògic que, d'una manera o altra, també surti en els meus llibres». **Joan Carles Santamaría** (nº 4, full 19). **Josep Guinovart i Andreu Vinuesa** sobre la guia d'Entitats (nº 5 estiu 82, fulls 12 i 13). **Ràdio Llibertina** (nº 5, fulls 14 i 15). **Mossèn Vidal** (nº 6 desembre 82, fulls 14 i 15) «El que jo vull és predicar l'Evangeli de Jesús i que serveixi com a alliberament de l'home. No sé si això és ser capellà obrer. Jo només segueixo la meua consciència, per això agafo l'opció dels pobres i de les seves reivindicacions». **Santi Vendrell** (nº 6, full 23). **Alejandro Amusco** (nº 7 febrer 83, fulls 18 i 19). **Patxi Andion** (nº 7, fulls 14 i 15). **Jacint Humet** (nº 8, març-abril 83, fulls 14 i 15) «Crec que les entitats de Sants són del millor de Barcelona». **Casal de la dona** (nº 8, fulls 18 i 19). **Adam**, un rodamón al barri (nº 8, full 20). **Mo-**

dest Balme (nº 8, full 24). **Quirze Martí** (nº 9 maig 83, fulls 14 i 15). **Diablos de Sants** (nº 9, fulls 18 i 19). **Orquestra La Singular** (nº 9, full 22). **Josep Espinàs** (nº 10 juliol 83, full 11) «Les característiques del barri, del districte, són fabuloses. Cal mantenir el mateix interès, entusiasme i confiança. I això amb la col·laboració de les entitats i amb la gent anònima que organitza coses i es mou com el qui més. Jo ho tinc molt clar: el regidor del districte ha de fer feina de carrer perquè és la millor manera de connectar les aspiracions. La millor manera». **Herminio** «La otra inmigración» (nº 10, full 19). **Llar del Jubilat** (nº 10, fulls 20 i 21). **M. Funes** (nº 11 octubre 83, fulls 14 i 15). **Enric Truño** (nº 11, fulls 17, 18, 19 i 20). **M. Lluïsa Franch** (nº 12 desembre 83, fulls 19 i 20). **Benjamín Grau** (nº 12, fulls 12 i 13). **Carme Palomeira i Corrades** (nº 12 desembre 83, full 11). **Antoni Tous** (nº 13 gener-febrer 84, fulls 13, 14 i 15). **Jordi Borja** (nº 13, fulls, 16, 17, 18 i 19) «Un districte és una entitat amb certa personalitat en la qual hi ha d'altres unitats més petites, com passa a tot arreu». **Joan Manuel Serrat** (nº 14 març-abril 84, fulls 13, 14 i 15). **Ricard Reguan** (nº 14, full 16). **Lluís Llach** (nº 15 maig-juny 84, fulls 13, 14, i 15). **L'Albert**: un món sense colors. (nº 16 juliol-agost 84,

ful 21). **Quico Pi de la Serra** (nº 16, fulls 13, 14 i 15). **Pons Cirac** (nº 16, fulls 6 i 7). **Diablos de Sants** (nº 17 octubre-novembre 84, fulls 13, 14 i 15). **Joan** (nº 18 nadal 84, full 9). **Josep Rosell** (nº 18, fulls 14 i 15). **Evaristo** el dels coloms (nº 18, full 19). **Eladio** (nº 19 febrer 85, fulls 14 i 15) «L'esport és el més maco que hi ha tant humanament com físicament».

CINEMA

El cinema no es morirà (nº 1 març 82, full 18). **Ludwig** (nº 2 abril 82, full 18). **La plaça del Diamant** (nº 3 maig 82, full 18). **Las hermanas alemanas** (nº 4 juny 82, full 18). **La mujer de al lado** (nº 5 estiu 82, full 24). **Festival de cinema de Sants** (nº 6 desembre 82, fulls 20 i 21). **Querelle** (nº 7 febrer 83, full 24). **El Muro** (nº 8 març-abril 83, full 22). **Gandhi** (nº 10 juliol 83, full 25). **Un amor de Swann** (nº 11 octubre 83, full 24). **Merry Christmas Mr. Lawrence** (nº 12 desembre 83, full 20). **Soldados de plomo** (nº 12, full 24). **Zelig i Los jueces de la ley** (nº 13, gener-febrer 84, full 27). **Indiana Jones y el Templo Maldito** (nº 18 nadal 84, full 21). **Los cazafantasmas** (nº 19 febrer 85, full 21).

METEOROLOGIA
ECOLOGIA

Núria: incomunicat per la neu cinc dies (nº 1 març 82, fulls 20 i 21). **Els Aiguamolls** (nº 2 abril 82, fulls 20 i 21). **S'acosta tempesta** (nº 3 maig 82, fulls 20 i 21). **Paraigua? Sí, gràcies** (nº 4 juny 82, fulls 20 i 21). **Ara va de rècords** (nº 5 estiu 82, full 26).

ZODÍAC

Signes de Capricorn i Aquari (nº 13, gener-febrer 84, full 30). **Peixos i Àries** (nº 14 març-abril 84, full 26). **Taure i Bessons** (nº 15, maig-juny 84, full 26). **Càncer i Lleó** (nº 16 juliol-agost 84, full 26). **Verge i Balança** (nº 17 octubre-novembre 84, full 26). **Escorpió i Sagitari** (nº 18 nadal 84, full 26).

RECEPTES

Api afrodisíac (nº 1 març 82, full 16). **Pastís de poma** (nº 2 abril 82, full 17). **Souffle de taronja** (nº 3 maig 82, full 17). **Coca de Sant Joan** (nº 4 juny 82, full 16). «**Tocinets de cel**» (nº 7 febrer 83, full 17). **Prawn Cocktail, Pollastre amb ametlles, flam de cafè** (nº 16 juliol-agost 84, full 18). **Amanida de peix, spaghetti carbonara, poma amb formatge** (nº 17 octubre-novembre 84, full 22). **Tonyina festiva, pastís de truites, mousse de xocolata** (nº 18 nadal 84, full 7). **Amanida de pebrot i pernil dolç, flam de pollastre, taronges farcides** (nº 19 febrer 85, full 22).

Continuarà al proper número

Bústia

Distingit Sr:

En el número anterior sortia un article del Sr. Jordi Clausell, al qual voldria fer algunes rectificacions.

La Secretària del Centre Cívic no és Mercè Grenzner, sinó Helena Ballesteros.

L'entrevista és imaginària, això vol dir que les apreciacions que posen en nom de Mercè Grenzner, són fruit de la imaginació del Sr. Clausell, però.

Demano que es publiqui per no crear malalties ni ferir susceptibilitats.

Atentament,

Mercè Grenzner

Distingit senyor,

Hem llegit en el número 18 de la vostra revista l'article que parla de la poca presència del català al carrer en els nostres barris i compartim absolutament la seva exposició. Voldríem aprofitar la revista per fer saber al públic lector de «Trenc d'Alba» que hi ha al barri un Servei de Català, que és ubicat al Centre Cívic de les Cotxeres de

Sants i que porta a terme els següents serveis:

— Correcció de textos en català: textos de tota mena, procedents d'institucions públiques, col·lectivitat o de particulars.

— Traducció del castellà al català en les mateixes condicions.

No cal dir que és un servei totalment gratuït per a l'usuari i que es fa dimarts i dijous de 7 a 9 del vespre.

Quan aquest Servei va engegar van ser penjats en llocs públics i visibles, cartells que l'anunciaven. També van ser repartits fulls explicatius a diversos comerços dels nostres barris posant-lo a disposició de tothom.

Varen fer-se arribar a moltes de les entitats —gairebé totes— i a part hom ha tramès cartes exhortant la catalanització de documents i rètols als comerciants i veïns.

No cal dir que de bon principi ha tingut bona acollida aquesta iniciativa i els resultats ja comencen a ser força positius, però no pas tant com voldríem i caldria.

Aquest Servei de Català, actualment és finançat pel Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta. Cal aclarir que és previst que duri fins que l'Ajuntament de Barcelona i el Servei de Normalització Lingüística de la Generalitat de Catalunya signin el conveni que l'estableixi oficialment com ja és a molts pobles i ciutats del Principat.

Tot amb tot el Servei hi és i a disposició de tothom qui vulgui servir-se'n.

S'ha d'aclarir, però, que allò que realment caldria fóra que la gent prengués més seriosament el problema de la llengua, que tingués més consciència que si no hi fem res a favor això s'acaba i que a més a més som nosaltres qui ho hem de fer; és un problema col·lectiu que únicament la nostra col·lectivitat pot resoldre i que si no vençem la inèrcia, l'apatia i «l'anar fent» quan ens n'adonarem serà massa tard.

Ben atentament,

Leonard Armentano

Sr. Director de la revista «Trenc d'Alba»:

Sóc un conserge del Centre Cívic de les Cotxeres de Sants i crec que per allusions tinc dret a fer aquest escrit, en rèplica a un article publicat al número dinou de la seva revista i signat pel Sr. Jordi Clausell i Subirats.

En primer lloc, crec que és molt injust el tractament que es dona al personal d'aquest Centre, tant per part del periodista com de la Sra. Mercè Grenzner, opinions qüestionables a l'hora de jutjar la labor professional d'unes persones que en el seu dia varen entrar a la Companyia de Transports Municipals de Barcelona, després de superar un període de prova i posteriorment foren cedit a l'Ajuntament.

Referint-me a la Sra. Grenzner, vull fer constar que no és la secretària del Centre Cívic i per tant no té més representativitat que la que se li ha volgut donar, per contribuir a la manipulació que segueix sofrint el ciutadà, òbviament.

Benet Huguet

Ben segur que ja ningú no se'n recorda del reportatge publicat a l'anterior número de la revista que portava el títol de «Cotxeres de Sants, comença una nova etapa». Doncs va haver-hi gent que degut

al mateix varen pensar en tot el meu arbre genealògic, en mi en particular i en els meus successors que, per sort per a ells, encara no existeixen. El motiu de tanta atenció a la meva persona va ésser la transgiversació que es va donar a l'escrit en qüestió, del qual em ratifico plenament. És per això, que per tal d'aclarir malentesos, vaig escriure la carta que a continuació es transcriu i la vaig dirigir al director del Centre Cívic de Les Cotxeres de Sants:

Barcelona, 15 de Marzo de 1985
Muy Sr. mio:

Enterado de la polémica que ha suscitado el artículo «Cotxeres de Sants: Comença una etapa nova», correspondiente al mes de Febrero del año en curso de la Revista «Trenc d'Alba», quisiera dirigirme a Vd., para expresarle mi sorpresa al respecto, e intentar clarificar extremos que hubieran podido ser motivo de malas interpretaciones.

En primer lugar, constatar que la entrevista, apócrifa en su totalidad, fue realizada de forma ajena a la Srta. Mercè Grenzner. Como se habrá podido comprobar a lo largo del escrito, no se pone en boca de la mencionada Srta. ninguna afirmación de las que se realizan, siendo solamente responsable de las mismas el autor que las suscribe.

Por otra parte, al referirme a la Srta. Grenzner como secretaria del

Centre Cívic, desconocía la categoría laboral que ostenta, así como el contrato por el que se rige en el Área correspondiente del Ayuntamiento de Barcelona. Aclarado éste nimio concepto y sabiendo ahora que la secretaria actual no es ella, sí me ratifico en la observación de todos los trabajos que realiza: Coger el teléfono, hacer sobres a màquina, cartas, informar a los vecinos que requieren su atención, etc., sin por ello menospreciar la ingente labor que desarrolla la secretaria titular.

Por lo que respecta al tema de los ordenanzas de Cotxeres, simplemente se constataba en el escrito una serie de deslices de información al usuario que se habían producido en momentos puntuales y achacables en parte a inexperiencia o por la gran profusión de actos que se realizan..., pero que no han tenido mayor importancia que el recorrer la diferentes dependencias de Cotxeres. Ahora bien, y quisiera que de una forma diáfana y rotunda se entendiera, que en ningún momento se ha pretendido ofender a nadie y menos a personas que de una forma cotidiana están colaborando en la buena marcha de éste Centro Cívico que tantas esperanzas nos abre a todos los vecinos de Sants-La Bordeleta en particular, y de Barcelona en general.

Al escribir la presente en castellano, cosa no habitual para mí, es para que pueda haber una mayor clarificación para todos los interesados, sin malos entendidos que luego produzcan infundadas suspicacias.

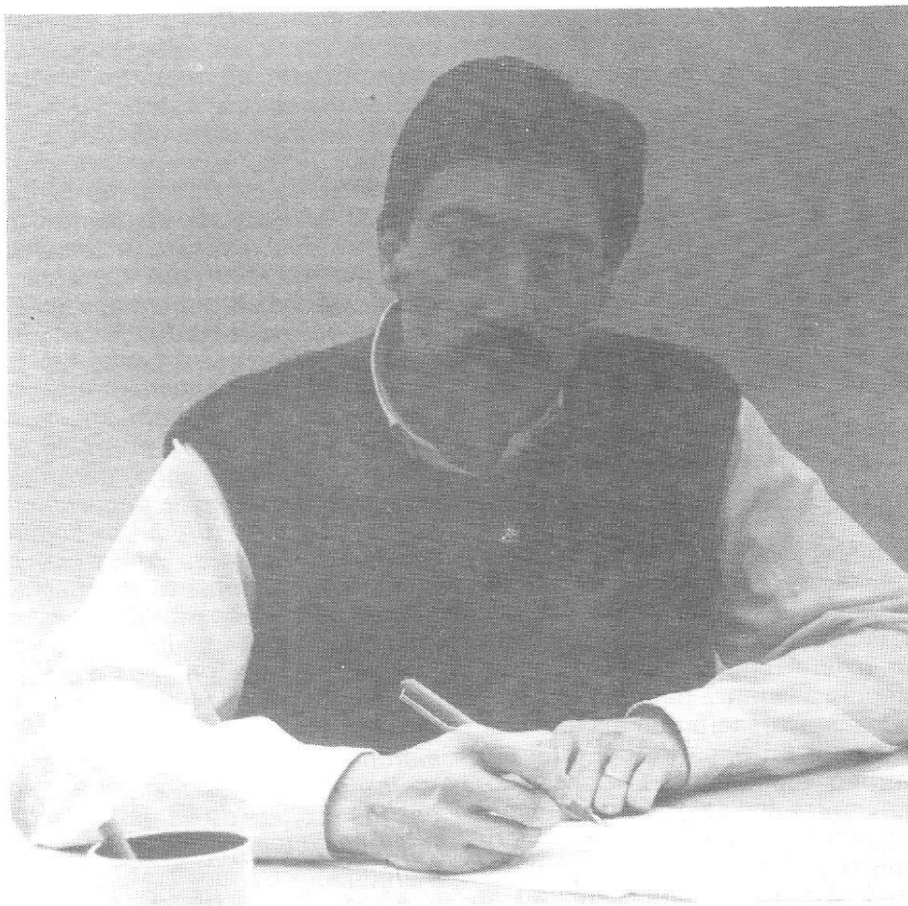
Ya para finalizar, quisiera expresarle lo grato que me resulta observar la gran atención e interés que despiertan los reportajes de nuestra revista; aunque luego existan discrepancias lógicas. También señalar que con los personajes citados de una forma directa: Mercè Grenzner, Francesc Osan y los ordenanzas que conozco, me une una gran amistad producto de vivencias compartidas y esfuerzos conjuntos.

Sin otro particular, agradezco la atención prestada y quedo a su entera disposición para cualquier aclaración tanto de Vd. como de los que lo deseen.

Atentamente le saluda:

J. Clausell

Dossier toxicomanies: L'alcoholisme

Actualment solament es parla de la Droga com a l'únic subjecte de tots els problemes que pateix la nostra societat. Tanmateix, existeix una altra toxicomania que té també un paper molt perjudicial i que, pel fet de ser socialment bastant acceptada, no es té gaire en compte o no se li dóna la importància que té realment. I es manté a l'atac, viva, terrible, destructora, és: l'alcoholisme.

Parlem amb el Dr. Jaime Serrano Jordan, del CAID (Centre d'Atenció Integral en Drogodependències, «Sants»).

— Dr. Serrano, què és l'alcoholisme?

— És una malaltia amb dependència psico-social i addicció fisiològica a una droga anomenada alcohol.

— Hi ha factors que poden induir l'alcoholisme?

— Les causes principals pertanyen a una «cultura» vitivinícola i amb una gran tolerància al consum, recolzat per la pressió al consum a què indueix la publicitat.

S'ha fet un càlcul, els resultats del qual diuen que l'espectador rep al dia 4.000 incitacions directes, més les tanques, etc. La inducció indirecta és molt més subtil, espectacles, cinema, etc.

— Quina incidència té l'alcohol al nostre barri?

— Al nostre barri existeix un 24% de persones que consumeixen més de 300gr/mes i el 13,7% consumeix més de 500 gr/mes, quantitat molt important si ens basem en el que diu la OMS, que 70gr alcohol/dia és un excés de consum i amb risc. És allò que equivaldria a 1 litre de vi, 4 copes

de conyac, o 3 cubates al dia.

— Hi ha alguna predisposició de l'individu a l'alcohol? Alguna edat?

— No hi ha cap tipologia especial. Tothom està sota el mateix risc. Respecte de Sants, la major incidència al consum és als 16 i 20 anys en un 49,3%, i la instauració de la malaltia alcohòlica dependrà de la quantitat i graduació ingerida per dia.

— Quins efectes causa sobre l'individu, sobre la seva conducta, el seu organisme, la seva sexualitat, sobre l'herència?

— El més significatiu és la modificació del comportament humà, més irritat, desconfiança, gelos, deixadesa i pèrdua de l'interès per si mateix i per aquells que l'envolten (família, treball, etc.). Afecta tot l'organisme, en l'evolució de la malaltia alcohòlica no s'escapa cap òrgan de la seva afecció, estómac, tub digestiu, des de gastritis a úlcera. Al fetge, amb diferents graus fins a cirrosi i càncer. I al sistema nerviós, tant central com perifèric, amb atrofia cerebral, neuropaties perifèriques, etc.

I en la seva sexualitat, a l'home li produeix una baixa de la potència sexual i en la dona frigidesa per afectació del sistema nerviós. Pel que fa referència a l'herència la malaltia alcohòlica no s'hereta genèticament. Però ací cal destacar que el 30% dels alcohòlics són fills d'alcohòlics. I s'ha d'assenyalar que el consum excessiu durant l'embaràs pot portar a una malaltia anomenada Síndrome Alcohòlica Fetal, que es caracteritza per danyar els nens amb una menor capacitat psíquica i deformacions físiques.

— Quins són els símptomes primers i l'evolució primària de l'alcohòlic?

— Pèrdua de memòria, canvi de caràcter, pèrdua de la gana, més irritabilitat, augment del consum de l'alcohol sense signes d'embriaguesa, tremolors, vòmits, etc.

— Hi ha «graus» d'alcohòlics? Qui és més alcohòlic, el consumidor de «whisky» o de «vino pe-león»?

— No hi ha graus d'alcoholisme, sinó que és un procés evolutiu que venia a durar de 10 a 15 anys, encara que actualment i degut a begudes de major graduació, el temps d'evolució és més curt. Pot

El futur és negre. Droga, alcohol, tabac. L'home vol alliberar-se artificialment del seu «stress», de la pressió constant d'una societat de consum i consumista que, cada vegada ens enfonsa més. Gastem en armes, parlem, parlem, parlem, però oblidem l'home com a home. Com deia amb la droga, no és sols una guerra nuclear, ni tan sols la fam que asola part del món, no són les malalties «naturals», és l'home mateix que es destrueix en una utopia suïcida.

Text: J. Simoncini
Fotos: Meritxell Sendra

ser igual de malalt el consumidor de whisky que el de vi «peleón», en definitiva depèn de la quantitat ingerida en cada cas. (un litre de vi de 10° equival a 3 copes de whisky de 45°).

— Què és pitjor un drogadicte o un alcohòlic? Per què les autoritats no prenen mesures més efectives?

— L'alcohòlic també és un drogadicte, amb l'única diferència que l'alcohol és una droga legal. En el nostre país on la producció de vi i tota la seva indústria és una gran columna de l'economia del país, les mesures són escasses i algunes no es compleixen o es compleixen malament (com el consum a edats inferiors als 16 anys).

— Quina incidència té l'alcoholisme en la vida laboral, accidents, etc.?

— A França hi ha més estadístiques. Es considera que un 30% dels accidents laborals són conseqüència del consum de l'alcohol. I un estudi realitzat pel Dr. G. Vallès Pons, sobre una mostra de 13.000 obrers de la construcció i obres públiques en diferents punts del país i durant un període de sis anys, demostra que:

De 22 dels 27 accidents mortals, la investigació i l'enquesta demostra la ingesta d'alcohol durant les quatre hores prèvies al sinistre.

De les 671 baixes de més de 15

dies, per accidentabilitat laboral, en 521 va tenir-hi un factor determinant l'hàbit alcohòlic.

En 46 de les 61 morts no laborals (circulació, domèstiques, etc.) es va demostrar una intoxicació etílica superior a allò tolerable.

— Què ens espera per al futur?

— Fins que no es prenguin les mesures necessàries estem en una massiva ascendència d'incidència en l'alcoholisme.

— L'alcohòlic, pot curar-se? Quines possibilitats té de curació?

— Sí si se sotmet a un tractament de desintoxicació i posteriorment és capaç de viure sense alcohol. Aproximadament un 60% dels alcohòlics es rehabiliten després d'un tractament especialitzat. I si no hi ha una afectació orgànica del sistema nerviós central la seva recuperació és total.

— Quin promig de vida té un alcohòlic? quin és el seu tipus de mort més freqüent?

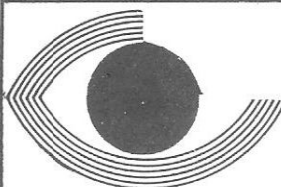
— La vida de l'alcohòlic ve a ser uns 10 anys menys que la de la població en general. L'alcoholisme es considera la cinquena causa de mortalitat en el món. El principal problema és la degeneració hepàtica, tipus sirrosi i càncer de fetge, accidents laborals i de tràfic, i problemes relacionats amb malalties cardiovasculars.

1 hora
para revelado y copias
nuestro laboratorio QSS
Le obsequiaremos con un álbum
y una copia 13 x 18 ¡Gratis!.

45'
fotoestudio

C/. Sants, 1
Tel: 421 05 40
08014-BARCELONA

C/. Sants, 435
Tel: 334 24 24
08028 BARCELONA

«GABINETE ÓPTICO»

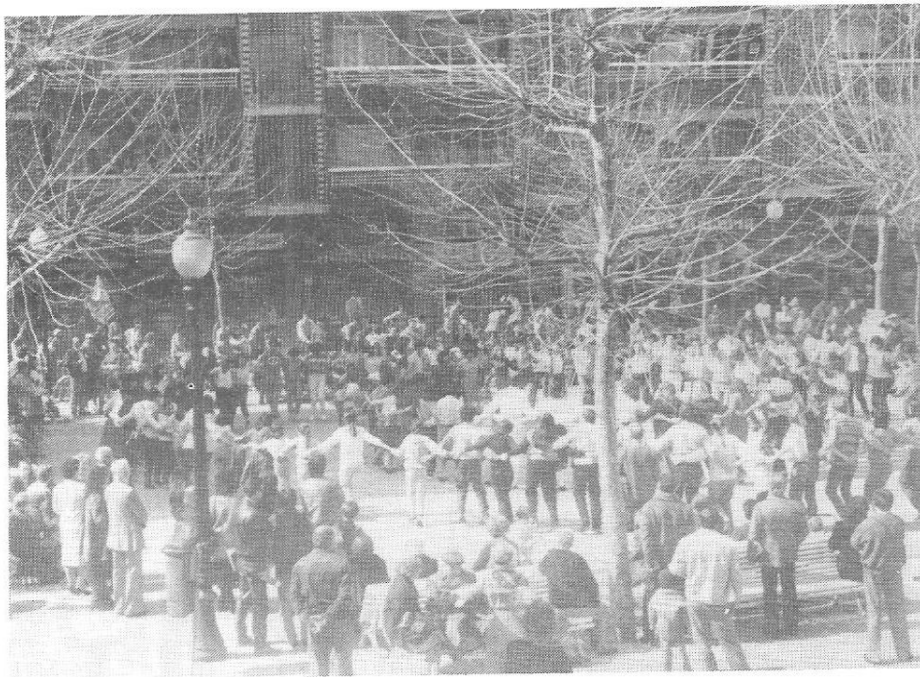
Vallespir, 33-37
Tel. 339 49 74 - SANTS

«ÓPTICA VILARDELL»

Sant Pere Baix, 65
Tel. 319 08 97 - BARCELONA

Ambdues botigues us recordem les nostres especialitats òptiques en general, aparells per a sords i lents de contacte
ÒPTIC DIPLOMAT

«Dances a Sants: El Ventall»

La tranquil·litat matinal del diumenge, va esborrant-se lentament. Entre els veïns, prou coneguts pels carrers del barri; nous rostres omplen la plaça Màlaga. Sants desperta dins un nou ambient festiu. Una espera desconeguda per a molts, coneguda per a altres, però plena de sorpreses per a tothom. Una música, un so, un ventall de moviments donen vida i color al novell jorn. La festa és ja present i els cosos es mouen seguint el ritme de sons d'arreu del món. Tot ha començat sense saber ben bé com, i hom es pregunta quina és la causa de tot aquest atractiu i afalagador ambient que es respira. Rostres variats, gent d'arreu, acollidor indret que atreu la sensibilitat de qui passa fent moure els seus al so d'una dansa.

Orígens

Fent una mica d'història sobre aquesta gent, podem comprovar que és un grup relativament jove, pel que fa a la seva conformació, ocorreguda l'any 1979. El van formar gent que ja ballava, que ja portaven temps dedicats pel seu compte a aquest món i que es van decidir a fer plegats el que ja feien abans. Fins ara els components del grup no han variat massa, hi són tots els que van començar

aquesta aventura, a més a més han tingut tres components nous que ja s'han integrat completament. El fet de fer les dances a Sants també té la seva història, no massa llunyana en el temps. Abans això es feia dins de les cotxeres desocupades quan encara no estava construït el Centre Civic. Era un bon lloc i molt espaiós, canviant anys després, les dances van ser traslladades a la plaça Màlaga, on es fan actualment.

...no estan professionalitzats...

Cada membre del grup té la seva pròpia feina, la majoria són mestres. Es pot dir, doncs, que no estan professionalitzats, ja que no viuen d'aquesta activitat. Els balls, que es fan cada dissabte a les set de la tarda a la plaça Sant Felip Neri i cada diumenge a la plaça Màlaga a les dotze del matí, són gratuïts. Pot ocórrer, però, que siguin cridats per qualsevol poble per a les festes o qualsevol col·legi, i llavors sí que cobren. També ells mateixos han organitzat alguns cursos de dances, el fet que això sigui un acte cultural fa que en aquests casos els cridin els ajuntaments. Quant a subvencions d'algun estament cultural, no en reben cap. Aquest tipus d'activitat no està molt desenvolupada a Catalunya, i encara menys a la resta de l'Estat, on només a Granada hi ha un moviment semblant a aquest de dances arreu del món. Malgrat això potser sigui Barcelona el lloc on tenen més acollida. Ells tenen proposat seguir un programa de dances per tot l'any i comencen amb molta empena amb la intenció de complir-ho, però no ho fan del tot, diuen ells. Es pot dir que són bastant anàrquics.

Ambient i gent

El fet de ballar a Sants els diumenges al matí ve ja d'una certa tradició. La plaça de St. Felip Neri és també un lloc ideal, tancat i amb una font al mig; a vegades, però, es fa petita. Aquestes tenen ja un ambient creat, la gent quan hi va busca aquest ambient, és una cosa que crida l'atenció i atreu. Hi ha gent que hi va per trobar-se amb els amics, a més a més de participar, són els qui acostumen a anar-hi més correntment. Es pot observar que el nombre de noies és molt superior que el dels nois, això pot voler dir moltes coses, potser que encara la gent relacioni els homes que van a aquests balls com no tan homes que els altres. Potser sigui la dona més prop de la cultura i de la tradició, i té més ganes de conservar-la? A la plaça Màlaga hi ha hagut un increment d'assistents en les darreres ocasions. A St. Felip Neri gairebé sempre n'hi

ha molta, però es va renovant constantment. Les dances les intenten passar tal com són, tal com les saben, intentant no fer-ho amb passos massa difícils perquè se'ls pugui seguir el ritme. A vegades ells mateixos introdueixen petits detalls i «pifiades» per alegrar una mica més.

Dances a l'estranger

De cursets per aprendre aquestes dances n'hi ha alguns a Barcelona, alguna escola, també n'hi ha a l'estranger. A França hi ha una mena d'associació, «Intergrup», que s'ocupa d'això, tots els membres en són socis. Hi ha una infraestructura més feta que aquí, els francesos, com els alemanys, grecs i d'altres, fan inclús juntament amb els cursets, recorreguts per diferents països a mesura que s'aprenen les dances. Als països on hi ha un major suport d'aquestes activitats, coincidint amb que són molt rurals, es conserva molt més això.

Recuperació d'un món perdut

«El Ventall» vol ser un grup d'animació que intenta, a través de les seves trobades, donar a conèixer un aspecte de la cultura que ha romàs força oblidat. La gent cerca noves formes de comunicar-se i troben en la dansa una manera de passar-ho bé i relacionar-se amb la gent que es troba al seu voltant.

«Tems era tems» quan la dansa era una mitjà per a comunicar-se entre els homes, d'una importància cabdal. Aquesta encara perdura amb força en països poc industrialitzats, on el món i els costums rurals són la nota predominant. La dansa és plena de tota una simbologia que deixa bocabadats a gran nombre de ciutadans totalment ignorants de la seva existència i de l'enriquiment que pot tenir conèixer-la. Es tracta de tot un aprenentatge cultural i antropològic, que a través de les dances es pot dur a terme formant part íntegra i activa de tot un passat desconegut.

En els nostres dies tota aquesta simbologia es va perdent i cal que no romangui en els camins de l'oblit. El Ventall voldria, més que arribar a una possible professionalització, aconseguir obrir els ulls a qui ho vulgui, davant els tresors inconeguts d'un passat cultural. Participar de la dansa no deixa de ser una relació social, un compartir el coneixement d'elements comuns a tot un poble. El Ventall no pretén viure del que fa. La seva intenció és conèixer una cultura ballant i passant-ho bé alhora. Per a molts d'ells constitueix una eina didàctica molt important.

En definitiva, tot un conjunt de propostes prou engrescadores i atractives, que donen moviment al barri de Sants.

Text: Roberto Placer:
Roser Martínez
Fotos: Meritxell Sendra

IRIS

— CONFECCIONS —

Sastreria, Confeccions Camiseria Gèneres de Punt.
Creu Coberta, 112. Tel. 431 67 99

TERMOPARKET

L'ULTIMA NOVELTAT
EN PARKET

Resisteix els cops i el desgast

S'instal·la sense desallotjar
els mobles

Floridablanca, 26 tel. 223.07.12
Central: Galileu, 46 tel. 339.50.66

**FARMACIA
CENTRO
DE
ESPECIFICOS**

**A. SALTÓ
VALLÉS**

**fórmulas
magistrales
análisis
oxígeno
ortopedia
grupos
sanguíneos**

av. madrid, 222 - vallespir, 103 tel. 339 63 32 - 08014 barcelona

Pastís Ifigènia

Ing. per a una colla:

1 pa de pessic, 1/2 litre de xocolata desfeta; melmelada de préssec (o de maduixa, ves); margarina.

Tallar el pa de pessic horitzontalment en dues parts. En una, posar margarina per tota la rotllana i la melmelada. Amb l'altra part tallada, posar-hi el mateix i una mica de xocolata desfeta. Tapar amb

la part de dalt i quan torna a quedar com al principi però adobadet, és clar, cobrir amb la xocolata desfeta, per tot arreu, que regalimi a base de bé. Posar a la nevera cosa d'una hora.

Cassola de macarrons

Ing. 4 persones:

8 tomàquets madurs; 2 cebes; 1 all; 1 formatget; 400 gr. de macarrons; 1 got petit de llet; formatge ratllat; sal; pebre negre; oli.

Posar a bullir els macarrons en aigua i sal (la sal es tira quan bull l'aigua), uns 7 minuts a foc viu, i retirar perquè quedin al dente. Fregir en una part de l'oli una de les cebes tallada a tires. Quan estigui rosseta, no socarrimada, tirar-hi la llet i que es cogui dos minuts. Afegir-hi una mica més d'oli i els tomàquets, l'altra ceba i l'all, tot ben trinxat, i remenar-ho tot plegat, deixant que es faci uns 6 a 8 minuts. Posar-hi llavors el formatget, més o menys fet a trossos i remenar la cassola una mica més. Tot seguit, afegir el macarrons escorreguts i un xic de pebre negre. Amb cullera de fusta, remenar fins que es beguin tota la salsa. Quan es calcula que ja està a punt, tirar el formatge ratllat pel damunt i tapar la cassola. Deixar reposar, no cobar.

Pebrots pre-primavera

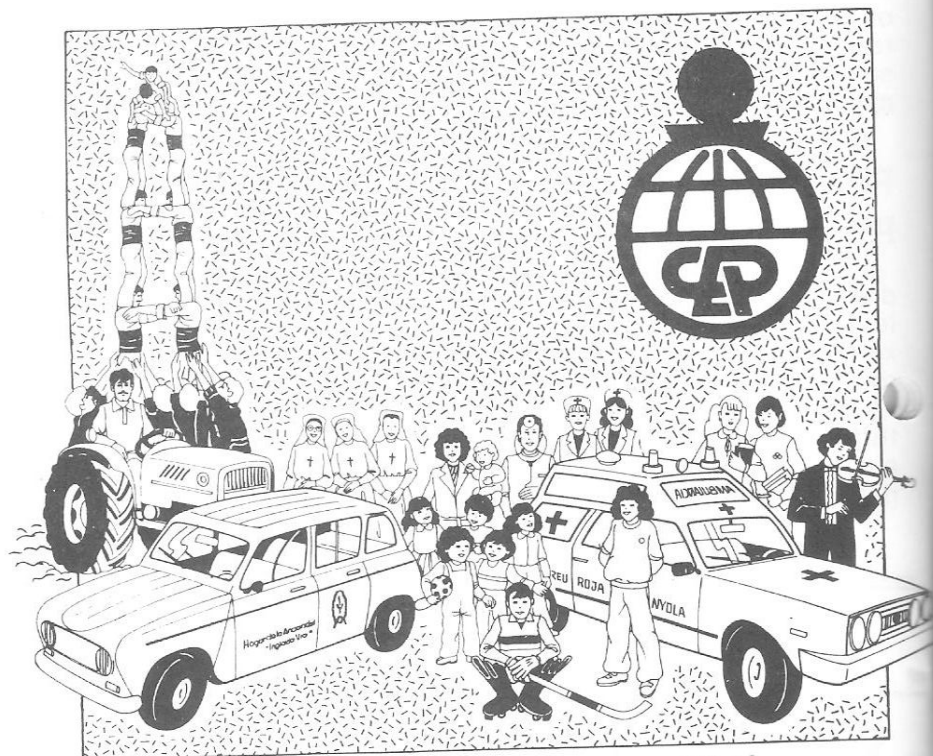
Ing. 4 persones:

1 kg. de pebrotets verds; sal; oli; un got d'aigua; sucre.

Posar en una paella, en fred, que del contrari arribarien els esquitxos al sostre, un dit d'oli i la mateixa quantitat d'aigua. Quan està tot calent, posar-hi els pebrotets, nets sota l'aixeta i sense mànecs. Coure uns 10 minuts a foc mitjà i afegir-hi la sal. Pujar el foc i deixar que s'evapori part del suc. Tirar-hi dues cullerades de sucre i que s'acabin de fer, anant aixafant amb la forquilla perquè es facin del tot.

La Bruixa Sibarita

Obra Social de la Caixa d'Estalvis del Penedès

Des de fa 70 anys mans a l'obra.

Ho sap tothom: estudiants, esportistes, artistes... Empresaris, pagesos, artesans... Gent de la ciutat i gent dels pobles... Tothom sap que la Caixa d'Estalvis del Penedès és sempre allà on són les necessitats de la gent: a Guarderies, Hospitals, Llars d'Ancians, Biblioteques, Escoles... Manifestacions artístiques, esportives, recreatives...

Des de fa 70 anys estem mans a l'Obra Social.

Caixa d'Estalvis del Penedès

A pocs llocs i a preu d'importació, però es pot trobar. Es tracta de la banda sonora de «París-Texas». La música és de Ray Cooder (el mateix de «Calles de Fuego») i els temes són tots de tall atmosfèric i relaxant, amb un punteig de guitarra suggerent, lliscant, gairebé oníric. Un continu abocament d'escenes de sol i desert. Més fàcil de trobar és la banda sonora del film «The killing fields», i a més, a preu normal. Música de Mike Oldfield, ambiental i reconfortable però força desafortunada a l'hora de cenyir-se a la pel·lícula. Un bon LP... però una fluixa banda sonora. I parlant de bandes sonores, cal no oblidar LP dels Talking Heads pertanyent al seu film «Stop making sense». El disc, amb el mateix títol, és una recopilació memorable dels èxits d'aquest grup, amb noves versions, i en directe, és clar. La música ja la tenim, ara sols falta que arribin les imatges.

I com si d'una sèrie televisiva es tractés, hem de parlar, ara, de la saga Bauhaus. Després de la sorprenent separació del grup, els seus membres comencen a donar senyals de vida. Per una part, tots els ex-Bauhaus, menys el cantant, han format un nou conjunt anomenat Tones on Tail. El so és el mateix. Sols canvia la veu i el nom. Poca cosa. Per l'altra part, Peter Murphy, ex-cantant del grup, ha

format un duo amb Mick Karn, ex-baixista de Japan. La nova formació s'anomena Dali's Car. El baix sofisticat de Mick Karn és el pròleg inevitable per a la veu de David Sylvian. Però no, aquest cop és P. Murphy qui porta la veu cantant. Tot un contrast.

Després de l'era post-Orwell, més aviat curta, ha arribat l'era post-Bauhaus. Les apostes estan obertes. I continuem amb noms, grups i confusions. Aquell que abans es deia Matt Jonson i que ara es fa dir «The The» ha editat un LP antic de quan encara responia al nom de Matt Jonson. S'entén, oi? Aquest nou disc —vell cronològicament— poc té a veure amb el darrer i magnífic treball que «The The» va editar ara fa un any i mig. Aquesta nova relíquia, «Burning blue soul», conserva tota la força del pop psicodèlic de fa un parell o tres d'anys. Temes acústics, rítmics, enganxosos i fins i tot insuportables, segons el dia despert més o menys ennuvolat.

I no deixem les relíquies discogràfiques. Per fi s'ha editat a casa nostra el sempre-buscat-però-mai-trobat- «V.U.» de la Velvet Underground. Els temes de sempre, ara en la seva versió original, i amb la Velvet al complet. Imprescindible per a fans de la Velvet i de Lou Reed en general. I no abandonem els grups mítics. Stranglers, després de l'èxit de «Feline», ataquen de nou amb un darrer LP. S'anomena «Aurals Esculture». A la delicada exquisit de l'anterior LP, s'uneix ara l'agressivitat continguda típica d'Stranglers. L'encert de «Feline», malgrat tot, és irrepetible.

Per cert, què hi ha del nou àlbum inèdit dels Beatles? Segons Paul McCartney, res de res. Mentrestant, però, el noi de Liverpool va fent guardiola per salvar el desastre econòmic que ha representat el seu caprici cinematogràfic. Dubtem que Paul McCartney tingui encara ganes de donar records a Broad Street. Però si hi ha un grup del qual ningú no se'n recorda aquest és XTC. Pel que sembla tothom l'ha oblidat. Malgrat aquest oblit general, XTC és un dels grups més coherents, hàbils, frescos i amb ganes d'evolucionar dels últims temps. «The big express», el seu vuitè LP és una nova mostra del seu pop dinàmic i sensible.

Gens sensible és, en canvi, el nou LP d'Amèrica —un altre?!—. Un disc que ningú no ha demanat i que ells insisteixen a oferir-nos. Igual que un glop d'aigua quan no tens set. Ni el notes. El seu títol: «Perspective». I ara un dubte: el Sisa s'ha retirat, encara s'està retirant, o és que ja ha tornat. El que sí està clar és que Al Tall acaba de celebrar el seu desè aniversari. No hi ha cap dubte, Al Tall porten deu anys. I per acabar, dues últimes notícies. Prince ha guanyat el premi Grammy a la millor banda sonora amb el seu «Purple Rain». Aquesta és una. L'altra és que, segons rumors, a Miquel Jackson ja li falta ben poc per ser blanc del tot. Això diuen. I fins ací les notícies. Això ho dic jo. A reveure.

David Stardust

HITS T. d'A

catalans

- Maria del Mar Bonet
- Un parell d'ous
- Serrat
- Pere Tàpies

castellans

- V Congreso
- Bernardo Bonazzi
- Azul y negro
- Dinarama

estrangers

- D. Bowie
- T. Turner
- M. Jagger
- Duran Duran.

ON ANEM AVUI...?

«PARA UNA COPA AMENA...»

GARDEN — BAR

Avda. Madrid, 198
Tel. 339 72 27
08028 Barcelona

la llesca

Galileo, 155 - Tel 330 74 05

**PATÈS I FORMATGES
SELECTES
OBERT DE NIT**

Intriga

Són en aquests moments dos quarts de set de la tarda. La nit comença a caure sobre les múltiples llums de la ciutat londinenca i, una espècie de plovisó embruta, encara més, l'estret i populós barri del Soho. No hi ha boira i és que, amb tota la sinceritat, mai no he vist ni he respirat la «crema de pèsols» com li diuen aquí.

D'ací uns moments arribarà al pub on em trobo ell, el personatge, l'escriptor, l'espia.

Hem decidit veure'ns en aquest lloc perquè l'ambient que en aquests moments m'envolta, recorda molt les situacions que ell expressa en els seus llibres; llum difosa, taules reservades, poca gent i silenciosa, música ambiental que, si no estàs pendent d'ella no saps que t'envolta. Ulls que et miren i que t'observen però més el teu interior que la pròpia fesomia.

I davant meu, enmig de la cervesa i el paquet de cigarretes, es troba un dels seus llibres, el darrer que he llegit. Encara em sento sota els efluis de la seva dinàmica. I el fotut és que em trobo malament. Tinc una sensació de pesadesa en el pit. Quan arribi, haig de preguntar-li per què quan acabes de llegir qualsevol de les seves novel·les t'inunda aquesta mateixa sensació que sempre acaba malament. I és veritat. Tots tenen un final angixós que, malgrat tot, encara que el resultat sigui positiu, el veritable final no és el mateix, sinó el contrari.

El espia que surgió del frío, El topo, La gente de Smiley, La chica del tambor. Tan extraordinaris, tan genials, tan agònics, tan impresionants. Els quatre han estat portats al cinema o la televisió. La primera amb Richard Burton, el topo i la gente de Smiley per la televisió, amb la magnífica i perfecta interpretació d'Alec Guinness i la darrera, filmada fa poc, amb Diane Keaton com a protagonista.

La porta s'obre, un home de certa edat, amb gavardina i una carpeeta sota el braç s'apropa on estic assegut. Sí, és ell.

Perdona John, però aquest ar-

ticle no està dedicat a Ann, sinó a tu, John le Carré.

MORT EN VIDA

Poques guerres han impactat tant a tanta gent com la II Geurra Mundial. Influint potser per les imatges que, encara ara, veiem a les pantalles del cinema o similars. Moltes persones han quedat «marcades» pels fets d'aquella època però molt pocs ho han sabut explicar amb tota la seva autèntica cruesa i repugnància. Entre aquests pocs hi ha un escriptor que, ara més que mai, lluita contra ell mateix i les seves vivències amb un esclat quasi de bogeria. El seu nom ho diu tot: Sven Hassel.

Batallón de castigo, La legión de los condenados, Gestapo, Los panzers de la muerte, La ejecución i tants d'altres que han fet cridar a milions de persones, exteriorment o interiorment, que ja n'hi ha prou de mantaces, de guerres, d'horror, de mort. El Viejo, Joseph Porta, Pulgarcito, Barcelona Bloom, Hugo Steiger, Legionario, personatges de les seves novel·les, amics de les seves aventures, impressionats pels seus records, víctimes de la seva època, lluitadors de la seva lluita, assassinats per la mateixa mort. La mort de viure en guerra. Sven, admirat Sven, malgrat tot, hi ha molta gent que pensa com tu, que vol deixar de sobreviure pe començar a viure, no t'entreguis, no ens entregarem. La tinta dels teus llibres és la millor arma contra el que has viscut, contra el que no volem viure els que som darrera teu.

FUTUR...?

I si l'anterior revista vaig començar parlant d'una trilogia (recordareu que eren els llibres **Guia del autoestopista galàtico, El restaurante del fin del mundo i La Vida, el Universo y Todo lo Demás** de Douglas Adams), avui acabaré amb un article d'una altra trilogia, relacionada amb l'altra preferentment per ésser de ciència-ficció, però molt diferent en quant a contingut.

Estic referint-me als famosos tres llibres d'Isaac Asimov **La Fundación, Fundación e Imperio i La Segunda Fundación.**

Abans de tot vull dir que Isaac

Asimov és un dels homes que més admiro. Per què? Perquè és genial aquest home! Té comptabilitzats centenars de llibres, uns són llibres de text a Universitats, uns altres són pilars de la ciència química-nuclear, altres són per a infants, tanmateix best-sellers, futuròlegs, imaginatius, etc., etc. Qualsevol paraula signada per aquest home és com un tresor per a qui el llegeix. Els seus manaments de la robòtica són mundialment coneguts i la trilogia de la Fundación és la màxima expressió d'un home que, potser m'equivoqui, ha nascut massa aviat per a la Humanitat, una Humanitat que dona —donem— l'esquena al que ens envolta; intrigues com les de John le Carré morts com les de Sven Hassel, futurs com els d'Isaac Asimov, humors com els de Groucho Marx, vides com les d'un mateix. Vida, hi ha alguna paraula més bonica que aquesta?

Aschmunadai

«PHOTO 80»

REVELADO EN UNA HORA

C. Roses, 68 (cantonada Galileu)

Tel. 330 78 33

SANTS - 08028 BARCELONA

MUSICAL TARANTEL·LA TOT EN MÚSICA

PIANOS - ORGUES - GUITARRES
FLAUTES - ETC.

MÉTODES I PARTITURES

CLASSES DE SOLFEIG I TEORIA - PIANO

ORGUE - GUITARRA - VIOLÍ - TROMPETA

PREPARACIÓ D'EXAMENS

PER AL CONSERVATORI

C/ Violant d'Hongria 174 - SANTS

**TOCINERIA
de
Jordi Estival**

- ELABORACIÓ PROPIA -

CARRER RIEGO, 17

TEL. 4315590

BARCELONA (SANTS)

«Amadeus»: Misteris al descobert

Per sort, encara queden cineastes que expressen profundes inquietuds arqueològiques, com ara Milos Forman que, talment un autèntic professor Miravittles i, amb l'ajut del guionista (i autor de l'obra teatral) Peter Shaeffer, intenten desvetllar el misteri que envoltà la mort d'un músic tan fonamental i tèrbol com Mozart. D'aquesta investigació neixerà «Amadeus».

Dues hipòtesis desvetllen que la seva mort podria obeir a: a) el suïcidi; b) l'assassinat. El genial músic i banal personatge no moria, però, a conseqüència de cap impacte, sinó més aviat per la seva malaltia causada per algú que l'odiava i l'admirava alhora: era Antonio Salieri, compositor de cambra de l'emperador.

Es tracta, doncs, de pures hipòtesis que han donat motiu per exposar el veritable «mcguffin» de la pel·lícula: el conflicte de l'autèntic protagonista —Salieri—, un acceptable músic que ho sacrifica tot per tal que la Divinitat li atorgui el poder de la composició. Aquest plantejament tan foll quedarà en orris quan descobreix que un vailet de dotze anys admira la Cambra Reial amb la seva música. Anys més tard, descobrirà que un gamarrús poc erudit i d'insuportable rialla és la persona escollida per a la concessió del talent musical. La Batalla de Waterloo quedarà petita en comparació a la pugna que s'estableix entre Salieri i la Divinitat, a qui veu personificada en Mozart, i a qui odia però ensems adora.

El director Forman demostra amb escreix com Salieri adorava Mozart des del primer dia, no debades coneix molt bé la seva vida. Com que tot el que Mozart ho tenia de geni musical —segons cròniques— li mancava de gambals, Salieri no dubtarà a assestar el cop definitiu, tot atacant els punts dèbils del seu oponent que mai no arribarà a sospitar la traïció d'algú a qui en els darrers instants de vi-

da creurà com a amic. D'aquí ve que la hipòtesi exposada pels autors sigui més que creïble. Altra cosa seria el rigor històric: la seva escassa fidedignitat no afectarà, però, al desenvolupament, important ben poc.

Hem analitzat un xic les vicissituds de Salieri, que acabarà declarant-se la guerra religiosa. D'altra banda, tenint en compte el protagonisme de Salieri, no importarà gaire a l'eixerit espectador la descripció de Mozart. La seva brillantor musical no podrà, però, amb els seus dos gran vicis: la rebellió i l'orgull. No debades s'ha considerat Mozart com un «punkie de l'època», el noiет maleducat i putiner que deixà bocabadats a tots quan transforma el «Canto de Bienvenida» de Salieri en una de llurs obres. La irreverència cap a l'arquebisbe i l'orgull de considerar-se el millor, sense tenir cobertes les esquenes acabaran per destruir-lo quan, en aquells temps, hagués pogut estar el mite que segles després ha esdevingut. El James Dean de les mil i una perruques, el Sid Vicious de la butifarra i la trufa... tots ells acabaren malament perquè la societat els ha permès, fins a cert punt. I la societat en Mozart ve representada pel seu pare. La mort del mateix donarà pas a un procés de penediment que esdevindrà inguarible malaltia.

Efectivament —i potser quan a «Amadeus» decau el ritme, conseqüència lògica de la seva durada: 2 hores, 40 minuts—, un Mozart desnonat dels grans palaus i convertit en compositor de pa sucà amb oli al servei del vovevil, veurà perillada l'existència en base a la fantasmagòrica/fantàstica/extraordinària aparició de Salieri amb la màscara que utilitzà el seu pare Leopoldo. Aquí Shaeffer-Forman s'aparten del rigor històric, tot i reconeixent que no era el propi Salieri, sinó més aviat un servidor de

l'home per a qui estava escrivint «La flauta màgica», qui demana que composi amb urgència el que serà obra pòstuma, el «Rèquiem». L'obsessió de la imatge del seu pare, la pressa per a compondre —aquí— la presència de Salieri, acaben amb Mozart.

Considerandum especial mereix l'apartat musical. La música —esplèndida— suposa un cas curiós de coincidència en les darreres obres del txec Forman, sens dubte un dels homes que ha sapigut amotllar-se més bé a les exigències de Hollywood. Músic frustrat, Forman ha demostrat el seu gust per l'art de la partitura en llurs tres darreres obres: la música teenager i rebel, símbol d'una generació a «Hair», el ragg d'Scott Joplin a «Ragtime» i la música clàssica a «Amadeus».

Ningú, en fi, no pot perdre's aquesta obra d'art, que descobreix un misteri —la mort de l'insigne—, que planteja un conflicte teològic i que finalment queda adobat en tots els sentits com un pastís de noces. Enhorabona, Shaeffer; enhorabona, Mozart!! i també enhorabona a Forman i Salieri; l'ordre dels factors no altera el producte: enhorabona, Amadeus!

Josep Vila

El 6 de juliol de l'any 985, va morir Barcelona

Els exèrcits musulmans entre els anys 978 i 984, guerrejaren i saquejaren les terres de Castella, Lleó i Galícia. L'any 985 tocà el torn a Catalunya. Les espases dels catalans van topar militarment contra les cuirasses d'acer que protegien els cavalls i guerrers musulmans. L'allau sarraïna arribava el primer de juliol de l'any 985 davant els murs de Barcelona, capitanejats per Mohamed-ben-adballà, al qual les victòries constant i decisives valgueren el sobrenom d'Almançor equivalent al Victoriós.

Entre els segles IX i X, dos poders polítics eren els que polaritzaven la vida internacional, l'Imperi Carolingi i el Califat de Còrdova.

Des del segle VIII els comtats catalans formaven part de la Marca Hispànica que defensava la frontera sud de França davant l'avenç musulmà, pel que es veien obligats a adoptar postures d'acostament a un dels dos. Els comtes de Catalunya des d'un primer moment varen tenir una submissió absoluta al rei franc, ja que era obligat pel rigor del tractat de vasallatge. Degut al poder militar cordovès, des de l'època de Wifred i del seu fill Sunyer es va procurar tenir bona relació amb els àrabs ja que sempre es temia la imminent invasió, donat el gran poder militar dels sarraïns. Aquesta política proàrab es formalitzaria amb el fill d'en Sunyer, el comte Borrell II (947-992) —també anomenat príncep, i «dux Gotiae» l'any 972— durant els regnats dels califes Adb al-Rahman III (mort el 961) i al-Hakam II (961-976) enviant-hi unes ambaixades —cal fer referència especial a la dels anys 971-974— que començaven a marcar una clara distanciació de l'imperi carolingi.

A partir del 966 la política de Borrell II era la pau amb els sarraïns i, quasi bé, la submissió, així com a poc a poc anar suprimint tota relació amb la monarquia franca.

En morir el califa al-Hakam III, l'any 976, va deixar successor el

seu fill Hisham II, només tenia onze anys d'edat i per tant va esdevenir tutor, al-Mansur, anomenat Almançor a les nostres terres.

Almançor va ocupar diferents càrrecs administratius fins que l'any 978 per voluntat de la soldana —mare d'Hisham II— va ésser proclamat primer ministre (hagib) pel que el convertia en regent de l'imperi —Almançor era descendent d'una família àrab iemita, havia nascut a Almeria el 940—.

Abans de fer presència l'allau sarraïna l'1 de juliol del 985, Almançor ja s'havia apoderat i saquejat, entre els anys 977 fins el 981 de Santiago, Lleó, Coimbra, Burgos i Astorga.

Borrell II havia armat un exèrcit per deturar i vèncer abans que Almançor arribés a les portes de Barcelona, però va ser desfet pels sarraïns. En vista de la situació desesperada dels barcelonins la nit del 4 de juliol, Borrell II esquivant la vigilància que per part de mar l'armada sarraïna privava de rebre ajut per la costa, amb un grup d'homes marxava cap a Manresa per organitzar un exèrcit prou important per venir en socors de Barcelona. Tot i que els barcelonins s'havien tancat a les muralles de la ciutat, aquestes foren preses per assalt el dia 6 de juliol. No va valer la defensa feta des dels quatre castells que reforçaven les portes de la ciutat —el Vell, el Nou, el dels Regomir i el de l'Ardiaca—. El vescomte Udelart, que havia substituït

Borrell II en el comandament de les forces barcelonines, era fet presoner. Durant l'estada dels sarraïns a la ciutat, la vella Barcelona romana sofrí una destrucció absoluta, les cases i esglésies restaven calcinades, l'extermini en massa dels habitants i captiveri, davant d'aquest balanç desolador l'entrada d'Almançor a Barcelona és el fet més calamitosos que registra en mil anys la història de la ciutat.

Borrell II havia pogut reunir un poderós exèrcit per a reprendre la reconquesta de la seva capital. Va demanar ajut als francs, però tant Lluís V com Hug Capet no li'n varen donar.

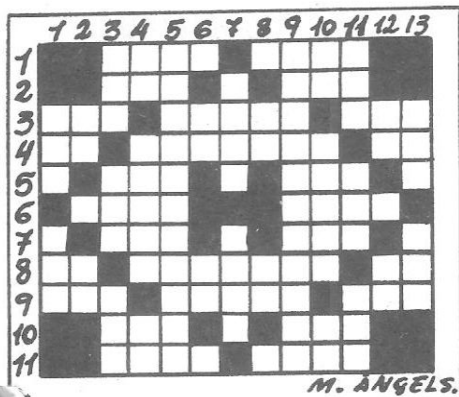
L'amenaça de l'arribada de l'exèrcit català féu abandonar la ciutat als sarraïns d'Almançor.

S'ignora durant quant de temps exactament l'enemic va estar a Barcelona però sí es pot afirmar que els seus habitants varen procurar «renéixer» ben aviat.

Al-Mansur sobrevisqué deu anys a Borrell II, «l'invencible» morí l'any 1002, en l'amargor de la seva primera derrota, la campanya soriana de Calatañazor. Damunt de la seva tomba varen tirar-hi pols de tots els camps de batalla on havia combatut i els noms de les seves cinquanta-i-tantes victòries li foren gravats a l'epitafi; no hi mancava el nom de Barcelona.

Miquel Sánchez

Encreuat

Sopa de lletres

Busqueu els 27 components de la Revista de Sants, Hostafrancs i la Bordeta (TRENC D'ALBA, és clar).

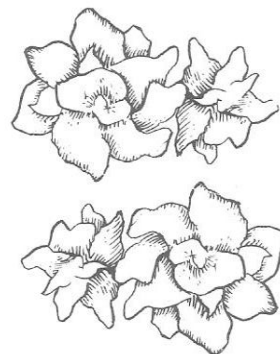
A M A D E U R O S A Y L O M A N E L G O M E Z V U T
L S R J Q A O E N M A K J A I H G F E D C L A Z A M
F R E O U T S R B P I Ñ M N L O J I A G F E D C U S
R A I R A R I V O R E C R E M T J O S E P V I L A V
E T E D L E B I M P R O M L B A D A T R B U M P I F
D A V I D S T A R D U S T B J O P E V M L S D A U S
P F O G X Y L L A R D E E A O L E T A A M P A M Y U
I R O U Ñ I A C T A R L C R A O Ñ V O T L E I B O L
C J B A A S Q V E E E T V R I A S A C Q E V E M I S A
O U F R A M D E S N D F O E N A Z O N R M A N D T A
W L Q D R S B A A R Y O L R O B E R T O P L A C E R
R I H I F C T A T L H V M A N G E L S L O P E Z J O
P A G A O A S T O G L P E E D Z E H Q S U M V X P S
I B A W R B J Z U D U V R M T V U M K A G Q E F L E
T A T A E Q J O S E P S I M O N C I N I L M A O I R
O D B R P A T Z R V U E T F T O P D S A I T T V R M
N A T P F L O S R D S M X S X T A D M C R A R K E A
L L R Q G N K U P L M I V E L F H T G U O S D O D N R
O L S H H U E U M Z B C L J E Q A D S N N T S S R T
C B D K C R L H V D U O L L O P W P Z S S O A L I I
I A E I K I D X I G D S S A F L E U D O I G M O Q N
H E N Ñ A A Z T M V F Z E G U S M G U L E A P D U E
I R S A O M Q K T I A Q N J O S E P M A R T I N E Z
T N T W I A X S F O V U D J Z A E P I L T V C H M P
Z Ñ A E Z R E A P I A M R S M S G L I B V M O L O A
O P B A L T L M L V G A A K P F U A L I P Q K O L N
E U S E B I G I M E N E Z K B O A T A Ñ L G X T I U
U Z C R M N I S D K U Q P K I X A S S A Z R I L N R
S M I Q U E L S A N C H E Z A F U G A N M O G R A S
A P D B M Z S G T Z M O V Q U O T H S A Q Z O K H S

HORIZONTALS:

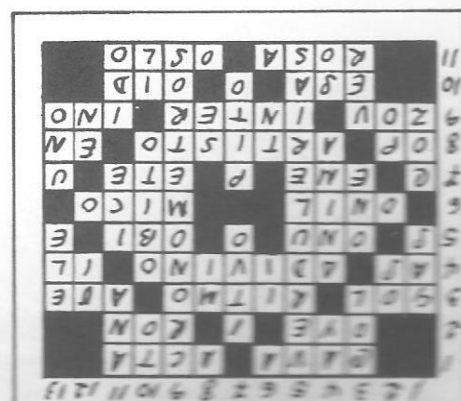
(1) Una de las principales venas del corazón.— Relación escrito de lo tratado en una junta.— (2) Escucha.— Tercera vocal.— Licor pirata.— (3) Tanto deportivo.— Cadenia, compás.— Vertebrado, oviparo, con pico, plumas y alas.— (4) Número uno en la baraja.— Señor que adivina.— El, en francés.— (5) Símb. quím del Azufre.— Organización de las Naciones Unidas.— Símb. quím. del Oxígeno.— Gran río soviético.— Segunda de las vocales.— (6) Población alicantina.— Mono de cola larga.— (7) Cien en números romanos.— Nombre de letra.— Símb. quím. del Fósforo.— Famoso extraterrestre cinematográfico.— Símb. quím. del Uranio.— (8) Abrev. de «opere citato».— Masculino de artista.— Preposición.— (9) Al rev., conjunto de sonidos emitidos por las cuerdas vocales.— Equipo futbolero de Milán.— Abrev. de Inocencio.— (10) Demostrat. femenino, sing.— Cuarta vocal.— Escuchad.— (11) Flor del rosal.— Capital europea.

VERTICALES:

(1) Cuerpo aeriforme.— Patada equina.— (2) Símb. quím del Osmio.— Punto cardinal.— Río italiano.— (3) Verdura muy común.— Uno, en inglés.— Mirar.— (4) Interj. de pupa.— Alma.— Expresión usada para detener a la Lucera.— (5) Allí donde se venden las verduras.— (6) Primerísima de todas las letras.— Dos, en romanos.— Seguía de otra T, abrev. de Trinitrotolueno.— Preposición.— (7) Al rev., objeto volante tardamente identificado.— Arma usual del árbitro.— (8) Símb. quím. del Argón.— Adj. posesivo.— Símb. quím del Selenio.— Inicial para el décimo mes del año.— (9) Reloj de suma precisión.— (10) Matrícula castellana.— Irse al otro barrio, pero en fino.— Al rev., símb quím. del Litio.— (11) Medida de longitud.— En inglés, hielo.— Majara, tocado del bolet.— (12) Miré.— Se la puede hacer con un canuto.— Preposición.— (13) Nombre de letra.— Guarismo líder en toda relación ordenada.—

SOLUCIÓN:

AUTO ESCOLA **SANTS**-CAR

Consell de Cent, 19 (prop de Creu Coberta)
08014 Barcelona
Tel. 223 71 23, 223 47 31

AUTOESCOLA

b e n v i s a

SANTS / car*

ASSEGURANCES GENERALS
Especialistes en assegurances d'automòbils

CENTRAL: Passeig de Gràcia, 62, tel. 215 50 58 08007 Barcelona

Estem al Servei de Sants, Hostafrancs i la Bordeta

**CAIXA DE
BARCELONA**

08014 BARCELONA

Sants - Sants 65-69 - tlf. 421.35.11
Plaça del Centre - Av Madrid 217 i Vallespir 113
Hostafrancs - Consell de Cent 11 - tlf. 243.55.03
La Bordeta - Badal 90-92 - tlf. 331.26.47
Gayarre - Gayarre 15-17 - tlf. 422.35.72
Olzinelles - Olzinelles, 10-12 - tlf. 422.36.27
Sant Medir - Constitució 40 - tlf. 421.30.10

08028 BARCELONA

Badal - Carretera de Sants 295-297
Av. de Madrid - Av. de Madrid 9 - tlf. 333.18.16
Sugrañes - Sant Federic 1-3 - tlf. 422.39.72
Santa Tecla - Av. Madrid 92 - tlf. 339.83.14
Can Mantega - Violant d'Hongria 100 - tlf. 339.44.23
Galileo - Galileo 54-58 - tlf. 330.51.04

ADHERITS AL SECRETARIAT D'ENTITATS